

Krislai

Sugrįžta Didvyriai.
Mūsų Kandidatas.
Kur ta Jos Programa?
"Laisvės" Iškilmė.
Rašo A. B.

Didelėmis grupėmis grįžta iš Ispanijos amerikiečiai kovotojai. Tai demokratinės liaudies didvyriai. Jie kento ir kovojo už visos žmonijos laisvę ir gerovę.

Jiems dėkinga Ispanijos liaudis. Juos iškilmingai pasitinka Amerikos demokratija.

Keturiolika kovotojų sugrįžo iš generolo Franco nelaisvės. Jie buvo iškeisti ant fašistų, patekusių į liaudiečių rankas. Jie laikosi gerai. Jų revoliucinės dvasios nepakirto nei Franco katorga.

New Yorko valstijoje Komunistų Partija stato kandidatą į kongresą drg. I. Amterį. Kitus savo kandidatus ištraukė ir remis Darbo Partijos kandidatus.

Lapkričio 8 dieną New Yorko piliečiai lietuviai turėtų balsuoti už Amterį. Komunistas šalies kongrese atstovautų tikruosius visos liaudies interesus.

Bostono "Darbininkas" prisimygęs tvirtina, kad visų svieto žaidų pagydimui katalikų bažnyčia turinti geriausią programą. Deja, tos programos mes dar nesame matę. Juk poterių ir maldų negalima skaityti socialine programa. Su tuo veikiausia sutiks ir ponas Kneizis ir jo dvasios vadas kunigas Urbonavičius, kuris visą savo silpną energiją išeikvoja komunistų ir komunizmo niekinimui.

Tuo tarpu mums puikiai žinoma aukštosios dvasiškios praktiški, konkretūs žygiai. Jie gi griežtai priešingi geriausiems žmonijos interesams. Jie ne gydo žmonijos žaizdas, bet jas didina ir skaudina.

Pavyzdžiui, katalikų dvasiškijos rėmimas Ispanijos fašistų yra didelė tarptautinė kriminalystė.

O Jungtinės Valstijose? Massachusetts ir New Yorko valstijose vaikų darbo panaikinimas ne p r a v e s t a tiktai todėl, kad katalikų bažnyčios dvasiškija tam panaikinimui griežtai pasipriešino. Tame anti-socializmo darbe uoliai pagelbėjo ir So. Bostono "Darbininkas."

Tai šitaip dalykai stovi praktikoje. O tai labai gaila, nes juk 99 nuosimčius visų parapijonų sudaro darbo žmonės.

Nebetoli dienraščio "Laisvės" metinis koncertas. Prie jo labai rūpestingai ruošiasi dienraščio administracija. Koncertas žada būti turtingas ir dainomis ir muzika.

Visiems laisviečiams reikia taip pat rūpestingai pasidaruoti koncerto išgarsinimui ir sutraukimui publikos. Kurie į koncertą pateks, tie džiaugsis. Da niekas nėra nusivylęs "Laisvės" koncertais.

Nepamirškite lapkričio 13

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 252

Telefonas STagg 2-3878.

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadien., Spalių (October) 27, 1938

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXVIII, Dienraščio XX.

USA Laivyno Oficerius Išdavė Nazių Pakvietimą į Šnipus

New York. — Teisman prieš tris Hitlerio šnipus buvo pašauktas ir Amerikos karo laivo "Saratogos" jaunėsnysis oficerius Wm. B. Brown. Jis paliūdijo, kad gavo pakvietimo laišką nuo nazių šniukšto G. Rumricho šnipinėt šios šalies karo laivyno paslaptis; bet tą laišką jis tuoj perdavė aukštesniems oficeriams.

Rumrich, sūnus Austrijos oficeriaus, buvęs Jungtinių Valstijų armijos sardžentas ir pabėgęs iš jos, pradėjo liūdyt prieš savo sėbrus šnipus, kaip tik jis buvo suimtas. Jis ir teismes liūdija prieš Hitlerio šniukštus Johanną Hofmann, neva "plaukų raitytoją" nazių laive "Europa," prieš vokiečių USA orlaivyno buvusį kareivį Glaserį ir prieš O. H. Vossą, mechaniką Severskio lėktuvų korporacijos, Long Islande. — Voss pasiuntė Vokietijai tikriausius planus naujų, baisiausių Amerikos karo orlaivių, kuriuos

statė ši korporacija.

Teismas taip pat parodė, kad tie nazių šnipai veikė pagal tiesioginius įsakymus Vokietijos karo ministerijos ir kad Wilhelm Lonkowski buvo Berlyno paskirtas šnipinėjimo galva prieš Amerikos karinį oro laivyną.

Nazių Bruzdėjimas Afrikoj—Sugrąžint Vokietijai Kolonijas

Pretoria, Pietų Afrika. — Vokiečiai naziai per demonstracijas ir nuolatinę propagandą vis smarkiau reikalauja, kad Anglija sugrąžint Vokietijai afrikines kolonijas, kurias Anglija užėmė po pasaulinio karo.

Berlin. — Vokietijos valdžia užsitraukė naują vidutinę paskolą biliono ir 850 milijonų markių, paroduodama valstybės bonus. Dabar nazių skolos siekia 60 bilionų markių.

GRAUDŽIAI-ISKILMINGAS ATISISVEIKINIMAS SU TARPTAUTINIŲ LIUOSNORIŲ BRIGADA, IŠVYKSTANČIA IŠ ISPAIJOS

Barcelona, Ispanija. — Respublikos vyriausybė iškilmingai ir graudžiai atsisveikino su Penkiolikąja Brigada tarptautinių liuosnorių: amerikiečiais, kanadiečiais ir anglais. Jie jau išvažiavo iš Ispanijos į Franciją; o iš ten vyks į savąsias šalis.

Ispanijos respublikos ministras pirmininkas dr. Negrin pro ašaras išreiškė tiem kovotojams "giliai ir amžiną padėką Ispanijos žmonių" ir sakė, jog kai pasibaigs karas, jie galės grįžt į Ispaniją ir tapt jos piliečiais, kurie to norės.

Tai buvo gera naujiena vokiečiam, italiam ir austram tarptautiniam liuosnoriui, kariavusiem už Ispanijos demokratiją. Nes jie negali grįžt į savo gimtąsias šalis: jiems žiauriai ten keršytų Hitleris ir Mussolinis. Andre Marty, pirmasis kūrėjas tarptautinių brigadų gint Ispanijos respubliką, pareiškė, jog ir namo sugrįžę šie liuosnoriai kovos už Ispanijos demokratiją.

Generolas Modesto, trumpai atsisveikindamas išvykstančius liuosnorius, balsiai raudėjo. Jis, komandierius Ebro armijos, per dvejus metus sykiu su tarptautiniais liuosnoriais dirbo ir

ir Brooklyno Labor Lyceum svetainės!

kovojo prieš fašistus. Atsisveikinimo iškilmėse, apart premjero Negrino, dalyvavo generolio štabo galva pulk. V. Rojo ir kiti aukšti respublikos valdininkai ir karininkai.

Naziai Neleido Austrijos Ex-Premjero į Jo Tėvo Gen. Šušniggo Laidotuves

Vienna. — Palaidotas generolas Arthur Šušnigg, tėvas buvusio paskutinio Austrijos ministerio pirmininko Kurto Šušniggo. Kurtas tebelaikomas nazių kalėjime.

Generolo Šušniggo giminės prašė nazių vyriausybės palaidot jį su karine pagarba; bet naziai atmetė prašymą. Jie neleido dalyvaut laidotuves net velionio sūnui Kurtui, buvusiam Austrijos premjerui. Nazių daktarai paskelbė, būk tatai "būtų jam nesveika."

Skaitydami nazių detektyvų surašinėjo vardus šimtų žmonių, dalyvavusių generolo Šušniggo laidotuves.

Washington. — Prez. Rooseveltas pripažįsta, kad kai kurie fabrikantai uždarė savo fabrikus, streikuodami prieš algų-valandų įstatymą; bet tokių esą "visai nedaug," sako prezidentas.

KLAIPĖDOJ SUSIBÜRĖ 20,000 NAZIŲ PRIEŠ LIETUVĄ

KAUNAS, spal. 26. — Išvažiavo iš Kauno atgal į Klaipėdą Lietuvos gubernatorius Klaipėdijai. Jis išvežė naujus Lietuvos valdžios pasiūlymus, kuriais norima patenkint Klaipėdos vokiečių nazius ir tuomi ap-

ramint jų bruzdėjimą prieš Lietuvą.

Vokiečių nazių neva "Kultūros Sąjunga" Klaipėdos krašte jau subūrė į savo eiles 20 tūkstančių hitlerininkų.

ANTANAS MOZURKA NUKAUTAS ISPAIJJO

Worcester, Mass. — Pagaliau spalio 24 d., 1938 m., atėjo laiškas į namus Franko Mozurkos iš Barcelonos miesto, Ispanijos. Rašytas Alberto Ragauskio, esančio ligoninėje po sužeidimo mūšiuose. Laiškas cenzūruotas, militarės cenzūros atplėštas ir pasirašyta ant voko ir po autoriaus laišku.

A. Ragauskas sako savo laiške, kad jie buvę labai geri draugai su Antanu Mozurka ir tikri anti-fašistai; esą labai skaudu rašyti ir minėti Antaną, kad jis kritęs 11 dieną vasario, 1938 m., Teruelio fronte.

Tai buvo tiesa, ką kanda dėtis Zdanaukas rašė, ir "Liaudies Balsas" (Kanados laikraštis) įtarpino prieš praeitais Velykas. Tai buvo liūdno Antano tėvams Ve-

lykos. Tačiau vis buvo ginčinama, būk tai netiesa ir gali dar Antanas atsirasti gyvas. Tad per tą visą laiką ypač motina kankinosi ir visaip svajojo. Dabar, kada Ragauskio laiškas su cenzūra patvirtinta jo žuvimą, tai jau abejonės neliko laukti Antano sugrįžtant. Taipgi Ragauskas patvirtina, kad jo pirmesnis laiškas, patalpintas Amerikos laikraštyje "Vilnyje", buvo teisingas.

D. G. J.

Nuo Red. — "Laisvės" redakcija reiškia giliausią, nuoširdžiausią užuojautą draugams Mozurkams. Antanas Mozurka krito didvyriškoje liaudies kovoje su barbariškoju fašizmu. Jis mirė tikro didvyrio miria, kaip ir daugelis kitų savanorių kovotojų.

Nauja Italijos, Japonijos ir Vokietijos Karinė Sutartis prieš SSRS

Roma, spal. 26. — Atskrido Vokietijos užsieninis ministras Joachim von Ribbentrop pasirašytą naują politinį-karinę sąjungą tarp Vokietijos, Italijos ir Japonijos.

Ši sąjunga trijų fašistinių valstybių bus sustiprinimas pirmesniosios jų sutarties "prieš Komunistų Internacionalą" (tikrumoj prieš Sovietų Sąjungą).

Italija, Vokietija ir Japonija šiūmi suderina savo karinės jėgas ir žada laikytis sutartinos "bendros politikos kas liečia Europą."

Tėvas, Motina ir Trys Dukterys Sykiu Palaidoti

Arlington, N. J. — Čia tapo sykiu palaidota visa Cozzių šeimyna iš Jersey City: motina, tėvas ir trys mažos mergaitės.

Jie užtroško nuodingomis dujomis viendeginio gryno anglio (carbon monoxide) iš gesinio pečiuuko, kada juom šildė vandenį, praeitą šeštadienį.

Praga. — Čechoslovakijos valdžia pavadė Hitleriui ir Mussoliniui sprest, kokius Čechoslovakijos plotus priskirt Vengrijai.

Dies'o Komisija Tai Republikonų Irankis, Sako Roosevelt

Washington. — Prezidentas Rooseveltas, per pasikalbėjimą su laikraščiu atstovais, pasmerkė kongresinę Dies'o komisiją, kad jinais stengiasi pakenkt išrinkimui Michigano gubernatoriaus Franko Murphy, pažangaus demokrato kataliko, kuris vėl kandidatuoja į tą vietą.

Dies'o komisija, neva tyrinėjanti "prieš-amerikinius judėjimus," pasikvietė pasikutinėmis dienomis "nūniantį republikoną teisėją, išmestą miesto (Flint) madažerį ir porą pasipūtusių policininkų liūdyt su baisiais kaltinimais prieš gubernatorių Fr. Murphy," sako prezid. Rooseveltas. O jie pasakojo, būk gubernatorių Murphy, "sugriovęs civilę valdžią" Michigano valstijoje per automobilių darbininkų sėdėjimo streikus.

"Urzgiantis" republikonas teisėjas šnekėjo Dies'o

komisijai, kad gubernatorių Murphy atmetęs to teisėjo įsakymą šerifui prievarta išmėtyt streikierius iš fabrikų ir neleides valstijos milicijai apsidirbt su streikieriais.

Prez. Rooseveltas pažymi, kad gubernatorių ne atmetė teisėjo įsakymo, tik atidėjo, nes gub. Murphy norėjo be kraujo liejimo baigti streiką; taip jis ir buvo po kelių dienų užbaigtas gražiuoju; ir prezidentas Rooseveltas už tai giria gubernatorių ir vadina jį "didžiu ir tikru amerikonu." Jis primena, jog ir viršininkai General Motors ir Chrysler automobilių korporacijų taipgi išreiškė padėką gubernatoriui Murphy už taikų streiko baigimą. Bet, sako, Dies'o komisija nepasisauskė nei gubernatoriaus nei tų fabrikantų; jinais nenorėjo išgirst teisingesnį žodį, o tik pakenkt Murphy'o išrinkimui vėl gubernatorių.

KOMUNISTAI FRANCIJOS LIAUDIES FRONTE YRA NEPAVADUOJAMI KOVOTOJAI, SAKO ŽYMUS RADIKALŲ SOCIALISTŲ VADAS

Marseilles, Francija, spal. 26. — Ši ketvirtadienį čia atsikaro suvažiavimas Radikalų Socialistų (liberalų) partijos. Buvo pranešama, kad ministras pirmininkas Ed. Daladier, šios partijos "galva," bandys per suvažiavimą suardyt Liaudies Frontą, išmetant iš jo komunistus. Bet dabar nežinia, ar jis drįsias tokį žingsnį daryti. Nes daugelis delegatų stipriai stoja už Liaudies Fronto išlaikymą.

Pirmininkas Radikalų Socialistų Federacijos iš Alpių srities karštai ragina "nepertraukt bendro veikimo su komunistais" ir sako: "Jie daugiausia pasidarbavo suorganizavimui prieš fašistinių jėgų... Komunistų Partija priėmė Liaudies Fronto programą, padarydamą nusileidimų dėlei vienybės. Daugelis radikalų mano, kad ši programa turėtų būti įvykdyta.

"Mes laikome komunistus būtinais žmonėmis tarp jėgų, pasiryžusių gint respubliką. Jie yra vieni svarbiausių demokratijos spėkų... Aš, kaip ir mūsų Partijos Federacija Seime (Paryžiu), raginu palaikyt Liaudies Frontą ir stiprint jį."

Ministras pirmininkas

ORAS

Šiandien dalinai apsiniaukę ir vėsiu. — N. Y. Oro Biuras.

Daladier kuždėjosi su L. Martinu ir kitais atžagareiviškais radikalų "socialistų" vadais, taipgi su dešiniąsiais politikieriais abelnai. Martin atsisakė bendradarbiaut ne tik su komunistais, bet su socialistais ir net su kairesniais radikalais.

Vokietijos Prekybos Sutartis su Jugoslavija Reiškia Nazių Įsigalėjimą

Belgrad, Jugoslavija. — Vokietija padarė naują prekybos sutartį su Jugoslavija. Senąsias prekybos skolas naziai atmokės ginklais Jugoslavijai.

Pagal dabartinę sutartį, Vokietija nieko pinigais nemokės už įvežimus produktų iš Jugoslavijos: naziai mainais duosią Jugoslavijai "tiek pat vertės" Vokietijos dirbinių.

Tarptautiniai ekonomijos ūkio žinovai mato, kad ši sutartis vienpusiškai eina nazių naudai. Jinai taip pat reiškia didesnį medžiaginį Vokietijos įsigalėjimą šalyse piet-rytinės Europos.

Melbourne, Australija. — Skrisdamas per debesius, susikūlė didelis keleivinis lėktuvas į Dandenong kalną ir smarkiai eksplodavo. Žuvo visi 14 keleivių ir 4 orlaivininkai.

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	\$6.00
Foreign countries, per year.....	\$6.50
Canada and Brazil, per year.....	\$5.50
United States, six months.....	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	\$3.25
Foreign countries, six months.....	\$3.40
Canada and Brazil, six months.....	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Socialistai įeisią į Francijos. Valdžią

Šiuos žodžius rašant, Marseilėje, Francijoje, suvažiuos radikalai to krašto "socialistai" (liberalai) į kongresą. Aišku, Daladieras ten paties savo raportą iš tų išdavysčių, kurias jis su Chamberlainu atliko Munchėje. Galimas daiktas, kad dešiniams radikalams pavyks sudaryti daugumą ir Džaladiero raportą užgirti.

Ne tame, tačiau, dalykas. Dalykas tame, kad Daladieras žadąs sudaryti naują Francijos kabinetą, į kurį manas įtraukti ir socialistus. Su komunistais, girdi, jis nieko bendro neturės.

Kaip ten dalykai išeis, liekasi palaukti ir pamatyti. Vienas, tačiau, aišku: Francijos socialistai Daladierui geri dėlto, kad jie nebesavo prieš tą judosystę, kurią jis atliko Munchėje. Komunistai negerai, kadangi jie balsavo prieš tą judosystę.

Tuo būdu pono Daladiero nutraukimas ryšių su komunistais pastarųjų daug nepabaidys. Bet ką darys socialistai? Nejaugi jie kreips savo politiką ta kryptimi, kuri veda prie sunaikinimo Liaudies Fronto, prie sunaikinimo bendros veiklos prieš fašizmą?!

Chamberlainas--Fašistas, Sako Rašytojas Mann

Aną dieną New Yorko "Timeso" korespondentas turėjo pasikalbėjimą su garsiuoju vokiečių rašytoju, Nobelio laureatu, Thomasu Mannu, kuris šiuo tarpu apsigyveno Princetone, N. J., ir nori papti šito krašto piliečiu.

Kalbėjo jiedu apie viską,—meną ir politiką. Apie politiką kalbant, p. Mann, be kitko, pareiškė:

"Esu tvirtai įsitikinęs, kad Mr. Chamberlainas yra fašistas ir kad jis žinojo tikrąją padėtį (Vadinasi, jis žinojo, kad Hitleris nebūtų puolęs Čechoslovakijos, jei tik Francija ir Anglija būtų besilaukiosios tvirtai, o Italija nebūtų Hitleriui padėjusi — "L." Red.). Neverta žaisti žodžiais. Anglijoje šiuo tarpu auga partija su labai stipriais fašistiniais palinkimais, gal būt ne dėlto, kad jina tiek daug fašizmui tikėtų, bet dėlto, kad ji bijosi Rusijos."

Toliau garsius rašytojas pasakė: "Nepaisant, kaip kas gali nesutikti su tuo, kas darosi Rusijoje (Sovietų Sąjungoje), jis tačiau priverstas pripažinti, jog tojos šalies nusistatymas užsieninėje politikoje duoda moralį charakterį tikrojo socializmo. Tai taikiai nusistatysiu tautai, kiek tai liečia pasaulį, pasirodus vykinti gyvenimui savo pažadus, padarytus sutartyse.

"Netenka man sakyti, kad aš nesu kapitalistas. Gal būt dėl toš tai priežasties nenusigastu tuo Rusijos pavojumi kapitalistinei sistemai. Tačiau, aš studijavau pasaulinius reikalus ir manau, jog užtenkama suprasti, kad Rusija šiandien negrąžina pasaulio taikai. Fašizmas yra tas, kuris grūmoja."

Šitaip kalba pasaulinis rašytojas, novelistas, mokytojas,—žmogus, žiūrįs į plačiąją žmoniją dar vis su viltimi, kad ji anksčiau ar vėliau nusikratys fašizmo ir gyvens laisvai.

Tulą laiką rašytojas Mann profesorius Princetono Universitete. Aišku, reakcininkams jis labai nepatiks.

Ištikrųjų, Perdaug

"Vilnis" rašo:

"Daugiau kaip šimtas Austrijos katalikų kunigų ir vienuolių laikoma koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose. Užpuolimai ant katalikų bažnyčių ir žydų sinagogų nesiliauja. Ne tik Vienoje, bet ir kituose Austrijos miestuose (Salzburg, Linz ir t. t.) užpuola bažnyčias ir areštuoja kunigus, taip pat ir tuos parapijonus, kurie gina savo teises. Katalikus darbininkus naziai išstumia iš darbo, tai yra priverčia savininkus, kad juos vėtyt lauk iš dirbtuvių.

"Net politikuojantis popiežius pradeda vartoti aštrią kalbą prieš Hitlerį, lyginamas jį prie Nerono ir kitų brutalių.

"Bet ar lietuviai katalikai iš to pasimokino? Tokie laikraščiai kaip 'Draugas', 'Darbininkas' ir 'Amerika' slepia nuo katalikų minių teisybę. Ne tik slepia, bet gina ir remia Hitlerio ir Musolinio agentą Franco.

"Mes turime surasti būdų ir priemonių susisiekti su lietuvių katalikų minėmis, nes taip apgaudinėti žmones, kaip apgaudinėja 'Draugas' ir jam panašūs laikraščiai, tai jau perdaug."

Ištikrųjų, perdaug lietuvių katalikų dešinėje spauda prigaudinėja savo pasekėjus. Dabar, kai tęsiasi mūsų dienraščių—"Laisvės" ir "Vilnis"—vėjus, tai mūsų draugų pareiga prieiti prie kiek galint platesnių masių lietuvių katalikų ir jiems pasiūlyti mūsų dienraščių. Pasikaitę kartą-kitą, jie įsitikins, kad mūsų spauda teisinga, ir rašo esminiai viską ir tuomet jie nesisuos save už nosies vedžioti Simučiams, Kmitams, ir Ko.

Tai Gražiausia!

Vokietijos fašistai renka aukas "žeminių pašalpų fondan." Iš to fondo, girdi, naziai šelpsią biednuosius.

I minėtąjį fondą duosiniai auksa ir Amerikos kapitalistai, darą biznį Vokietijoje—Fordas, Woolworthas ir kiti. Tačiau dabar paaiškė, kad iš "žeminių pašalpų fondo" pinigai (vadinasi, Amerikos kapitalistų duodami pinigai) gabenami į Jungtines Valstijas ir jais čia už laikoma govėdos naziškų šnių, kurie šniukština mūsų krašto įstaigas, papirkinėja viršininkus ir tuo tarnauja stiprinimui fašizmo.

Tai skandalas, kuris turėtų atkreipti akis kiekvieno amerikiečio, kuriam rūpi savo krašto gerovė!

Tai Vis "Būties Gerėjimas"

Lietuvos Komunistų Partijos CK organas "Tiesa" rašo:

"Nors fašistų valdžia nesustojus rėkia ant visų kryžkelių apie kaimo ekonominės padėties pagerėjimą, o vis dėlto varžytinės tebesmaugia kaimą. Pagal statistikos biuro duomenis šiemet iš varžytinių per septynis mėnesius parduota valstiečių turto už 4,216,805 lt. Sulyginus su 1936 m. sumažėjo tik truputį viršaus 1 milijonu litų. Šiemet gi pagrindiniam žemės ūkio produktui javams kainos žymiai numuštos, pramonės g. prekių kainos žymiai pakilo, mokesčiai padidėjo 10 nuoš., skolos taipgi pasilieką nemažos. Tai rodo, kad kaimo padėtis nelengvėja, ir ji sunkės."

Kad taip, o ne kitaip, Lietuvos kaime yra, paliūdija ir sugrįžę iš Lietuvos amerikiečiai. Kiekvienas jų, kuriam tik teko lankyti Lietuvos kaime, pripažįsta, jog kaimiečių gyvenimas yra neįmanomai sunkus ir jis nerodo ženklių gerėti. Atpenč, jis vis prastėja.

"Sumūrinis" Lietuva

Vienas laikraštis praneša:

"E. Galvanauškas ir kt. steigia b-vę 'Namas', kuri statys Kaune ir kitur mūrinius namus. Esama apie 500 valdininkų, kurie norėtų įsigyti nuosavus namus ar butus."

Ką gi tas parodo? Ogi tai, kad Lietuvos valdininkai nepaprastai lobsta. Jie perkasi dvarus, perkasi ūkius, perkasi namus, Na, o ūkininkai ir darbininkai vis labiau stumiami į skurdą, į vargą.

"Laisvės" Vajus Gavimui Naujų Skaitytojų Pradeda Įsisiūbuoti

Gerokas skaičius vajininkų gavo po gerą pluoštą naujų prenumeratų. Bet yra gerų vajininkų, nuo kurių dar nieko negirdėjome. Geo. Šimaitis iš Montello, J. Grybas iš Norwood, Mass., P. Martin, Pittsburgh, Pa. ir keletas kitų.

Waterbury kietai laikosi pirmoje vietoje, kažki ką apie tai mano hartfordiečiai? Gerokai šiuom kartu punktais pakopė ALDLD 6-tas Apskritys, tai Philadelphiajos ir Baltimorės blokas. Tačiau A. Stripeika pilnas entuziazmo darbuotis ir žada būti pirmoje vietoje ir šio vajuos kontestantų suraše.

Išstasas kontestantų surašas šiandien yra sekantis:	
Waterbury Vajininkai.....1278	S. Mason, New Haven, Conn.....100
ALDLD 9 Apskritys.....1095	C. Stasis, Sellersville, Pa.....100
ALDLD 6 Apskritys.....882	Mrs. Stepon, Lewistown, Me.....100
A. Stripeika, Elizabeth.....856	A. Balčiūnas, Brooklyn.....92
Hartfordo Komitetas.....255	J. Žilinskis, Lewistown, Me.....75
A. Buvidis, So. Boston.....200	V. Jonušas, Bloomfield.....55
K. Zukauskienė, Newark.....196	J. Adams, Grand Rapids.....52
C. K. Urban, Hudson, Mass.....144	M. Sklede, Gardner, Mass.....44
LLD 1 Rajonas, Montreal.....138	V. Padgalskas, Mexico, Me.....44
K. Zukauskienė, S. Boston.....133	K. Mugilanienė, San Francisco.....44
P. Buknys, Brooklyn.....130	J. Ruseckas, Brooklyn.....22
S. Zostautas, Kapuskasing.....122	J. Selvis, Chelsea, Mass.....22
ALDLD 20 kp. Binghamton.....120	B. A. Zalimas, Worcester.....22
J. Kalvaitis, Brooklyn.....120	E. Dovidonienė, Worcester.....20
J. Burba, S. Boston.....108	S. Puidokas, Rumford, Me.....20
V. Cernauskas, Rochester.....106	Pittsburgh ir Apylinkė.....20
A. Daukantaite, Boston.....100	S. Penkauskas, Lawrence.....20
C. P. Lewis, Los Angeles.....100	J. Sinutis, Nashua, N. H.....19

Draugai vajininkai! Faktiniai tik vienas mėnuo laiko beliko vajui. Pasipauskite, kad gauti ko daugiausia naujų skaitytojų. Daugelyje kolonijų dar ne piršto nepajudino draugai vajuos reikalui. Tai labai negražus apsilaidimas. Sutingimas, nemokėjimas suprasti svarbos darbininkiškos spaudos.

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų, visų apšviėtų branginančių žmonių gauti savo dienraščiui nors po vieną naują skaitytoją.

Vilniaus Praradimas

Daugelyje lietuvių kolonijų buvo minėta spalio 9 diena—diena, kurioje lenkai užgrobė Lietuvos seną sostinę Vilnių ir vilnijos kraštą. Minėjimuose pasisakyta už lietuvių tautos vieningą būdėjimą Vilniaus atgavimo reikale; pasisakyta už stiprėjantį tam žygiui jėgas ir pareiktas sąjaušmas esantiems broliams ir seserims lenkų persekiojimuose.

Lenkų grobikiški žygiai, kaip užgrobime Vilniaus, taip ir vėlesni, ultimatumo formoj patiekti Lietuvai šiemet,— pasmerkti vienin-gu lietuvių tautos balsu. Lenkijos aštrūs nagai pasmerkti ir dėl draskymo Čechoslovakijos p a s t a r o m i s dienomis.

Kad Lenkijos plėšikiški žygiai nėra pateisinami, tai dviejų nuomonių neįsiekosime. Bet pravartu pažvelgti, ar nėra buvę kas iš pačių lietuvių eity grobikams talkon, ar nėra buvę, kas iš vidaus gelbėtų jų žygiams? Jei pasidairius, surasime, kad tokių talkininkų yra buvę, tai ar ne reikėtų ir juos drauge su grobikais lenkais taip pat pasmerkti?

Žlignimas Austrijos ir, dalinai, Čechoslovakijos, ryškiai atskleidė duomenis, kad tose šalyse buvo žymūs vidujiniai talkininkai Hitleriui.

Padarius ekskursiją į 18-kos metų praeitį, randame ką tai panašaus ir Vilniaus praradimo klausime.

Lietuvos ir Lenkijos derybos Suvalkuose 1920 metais truko gana ilgokai — nuo rugsėjo 29 d. iki spalio 8 d. Į lietuvių reikalavimus, kad Lenkija derybų laikui sustabdytų karo veiksmus, pastaroji nesutiko. Kai jau matė, jog lietuvių delegacija griežtai atsisako derėtis, tai sutiko sustabdyti karo veiksmus tik toj vietoj, kur tatau lenkų sumanymų netik netrukde, bet, priešingai, net buvo naudinga, t. y., į vakarus nuo Nemuno.

Suvalkų sutartimi lenkai Vilnių pripažino Lietuvos sostine. Bet tą pačią dieną, kai buvo pasirašyta Suvalkų sutartis, Stasilių rajone

jau buvo sukoncentruota lenkų generolio štabo viršininko gen. Sikorskio nurodymu "sukilėlio" Želigovskio armija. Gen. Želigovskis oficialiai buvo paskelbtas sukilėliu, kuris neva nevykdė lenkų vadovybės įsakymų, bet faktinai gavo tos vadovybės įsakymą pulti Vilnių ir eiti toliau ta kryptimi.

Kai spalio 8 d. lenkai pradėjo pulti Vilniaus kryptimi, Lietuvos armijos vadas, gen. Zukauskas, iš Vilniaus davė gen. Nastopkai įsakymą turėti stiprią atsargą, nes jis, gen. Zukauskas, esąs "nusprendęs ginti Vilnių." Įsakyme sumini kurias vietas užimti ir ginti.

Bet tą pačią dieną gen. Zukauskas atsiunčia gen. Nastopkai ir kitą įsakymą, kuriame, tarp kitko, jau sako: "Jei priešas pulstų toliau ir nebūtų galima laikytis, gen. Nastopkai trauktis keliu Maišegola-Sirvintai, o majorui Musteikiui tarp geležinkelio Vilnius-Kaunas ir Varėna-Alytus. Generaliam štabui pereiti į Kauną..."

Siedu įsakymai, rašyti tą pačią dieną,—No. 1290 ir No. 1291—yra mums labai atmintinų,—sako ats. pulk. J. Petraitis. "Jie galima sakyti, paskubino Vilniaus atidavimą lenkam. Jei ne šie įsakymai, rodos, Vilnių būtų buvę galima jei ne apginti, tai bent ilgą laiką ginti, netaip skubiai atiduoti. Čia, žinoma, ne kiek nekalti nei 4-tas nei 9-tas pulkai, nes jie labai didvyriškai gynėsi, eidami savo pareigas. Jei ne tokie įsakymai, žinoma, jie ir toliau būtų gynę Vilnių ir, gal, būtų apgynę, tik reikėjo jiems padėti. Tačiau išėjo visiškai priešingai. Spalio 9 d. naktį galvą vatrūkiomis, vis vykdė įsakymą Nr. 1291 ir Vilnių atiduoda be vieno švilio, ne kiek nebesipriešindami..."

Atrodo, kad mūsų generolinis štabas perdaug susinervino ir nebežinojo, ką daryti, todėl davė vieną paskutinį tokių keistų įsakymus. Ne vienas mūsų štabo dien stebimės iš Grigorjevo, Kauno tvirtovės komandan-

to, kad jis 1915 m. taip lengvai atidavė vokiečiams Kauno tvirtovę, bet dar daugiau reikėtų nustebti ir iš mūsų Vilniaus atidavimo. Tiesa, Vilnius — ne tvirtovė, bet, mano supratimu, dar daugiau, kaip tvirtovė — nes mūsų sostinė, o sostinių niekas taip lengvai neatiduoda... Tai baisiai blogai paveikė ir kariuomenės ir visos tautos dvasią. Tautos sostinė yra labai stipri moralinė tvirtovė... 'Aš nusprendžiau ginti Vilnių' (įsakymas Nr. 1290). To nepakako tada. Lengva sėdint kabinete spresti, reikėjo imtis tinkamų apgynimo priemonių. To nepadarė. Pasakys kas: nebuvo rezervų, per silpnos jėgos. Tikri vadaai taip nesiteisina. Rezervų patys vadaai pasigaminam laiku, kad lemiamu momentu ir reikalingoj vietoj galėtų juos pavartoti. Šiuo atveju, pav., buvo galima iš trečios divizijos paimti bent vieną pulką, porą batarejų ir šarvuotą traukinį. O čia šarvuotam traukiniui ypač gražaus darbo būtų buvę... Taigi, vieno kabinėtinio sprendimo nepakanka. Dėl to toks sprendimas jokio tikslo ir nepasiekė, nes tą pačią dieną vakare duodamas antras įsakymas Nr. 1291, kuriuo jau Vilnius nebeginamas, bet atiduodamas."

Tai ve duomenys, kuriuos ats. pulk. J. Petraitis išskėlia savo knygoje "Mūsų Žygiai". Čia labai panašu, kad Lietuvos armijos vadas, gen. Zukauskas, buvo išvidinis

pagelbininkas lenkam. Stebisi Petraitis, kad "sunku suprasti, kodėl Neris upė nesunaudota, kaip natūrali gamtos kliūtis taip pat ir vyriaujantieji kalnai prieš Vilnių? Juk forsuoti tokia upė, kaip Neris, tai ne menkas dalykas ir reikia labai gerai pasirengti tokiam žygiui. Čia Želigovskio diviziją būtų galima ilgam laikui sutrukdinti. Geriau būtų buvę, kad lemiamas susidūrimas su lenkais būtų įvykęs Vilniuje, bet ne Giedraičiuose ir ne Širvintuose, kur mūsų užimamos pozicijos buvo daug blogesnės. Palikdami be kovos Vilnių, lenkams taktiškai atžvilgiu suteikėme labai patogią sąlygą, o sau—nieko. Galų gale, jei priešaky Vilniaus, t. y., kairiajame Neris krante ir labai sunku būtų buvę laikytis, tai dešiniajam maj. Musteikiui su pusėtinai stipria divizija galėjo truputį pamanevuoti į priekį ar į sparną ir parodyti, kad kai kada mokam ir aktyviai gintis. Jei mes mokėjome ties Širvintais ir Giedraičiuose būti aktyvesni, tai tuo labiau mes turėjome tai parodyti ties Vilniū. Bet čia pasireiškė tiesiog nepaprastas pasyvumas. Paskutinis įsakymo posmas visiškai beviltiškas: 'Jei priešas pulstų toliau ir nebegalima būtų laikytis, gen. Nastopkai trauktis keliu Maišegola-Sirvintai, o maj. Musteikiui tarp geležinkelio Vilnius-Kaunas ir Varėna-Alytus.' (Tąsa ant 5 pusl.)

DARBININKŲ SVEIKATA
DR. J. J. KASKIAUČIUS
530 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2-7964

NORI, BET NEGALI

Gerb. gydytojai, aš daug sykų esu pastebėjęs "Laisvės" spaudojį jūsų įvairius patarimus bei atsakymus. Tai ir aš prašyčiau man atsakyti, už ką būsiu begaliniai dėkingas.

Aš esu 24 metų amžiaus moteris. Jau pusantrų metų, kaip ištėkėjus: Aš noriu, bet negaliu turėti vaikų. Abu su vyru norime turėti ir nesisaugom, bet vis nieko.

Dabar neseniai man mėnesinės buvo užsitempę net 16 dienų, tai jau tikrai maniau, kad pastojus. Bet po šešiolikos dienų ir vėl atsirado mėnesinės. O šiaip esu sveika. Tiek aš, tiek mano vyras nesame sirgę niekokia bloga liga. O man daktarai sako, kad aš vaikiu galiu turėti.

Tai prašyčiau daktaro atsakyti, kas man galėtų būti ir kas man reikėtų daryti, kad susilauks vaikų? Iš anksto tariu ačiū.

ATSAKYMAS

Nėr už ką. Jums daktarai pripažino, kad galite vaikų turėti. Vadinasi, Jūs gydytojai išegzaminavo ir surado dalykus tvarkoj. Tai labai gerai. Tegul taip būna.

Kažin tada, ar nevertėtų išegzaminuoti ir Jūsų vyrą. Čia, matot, nieko tokio. Nieko nepaprasto. Apydžiausiai pasitaiko, kad moteris visai kalbinama už neapsiveisimą, o paskiau išeina aikštėn, kad čia kalto esama vyro.

Moteris turi painių prietaisų. Visokių ten gali būti susipainiojimų. Bet ir vyro mąšinerija keblī ir sudėtinga. Tegul gydytojas gerai paka-

mantinėja vyrą, ar jo sėkla yra pilna vikrių, gyvų spermatozoidų.

Sakysim, Jūsų vyrui visa kas tvarkoj. Tada dar kartą reikėtų panagrinėti Jūsų liaukos, netik lytinės liaukos, bet ir kitos, kurios yra lytinių liaukų perdėtinės ir užveizdos. Sakysim, skydinė liauka (tiroidinė), posmaginė liauka (pituitarinė). Jūs nenurėdėt savo ūgio ir svorio, o tai yra svarbu bent kelias sumetimais. Sulyg tuo lengviau kas nustatyt ir nusakyt.

Kartais mažmožis sukludo apsisvaist. Sakysim, makšties (gimdomojo kanalo) skysčių reakcija: ar jie nėra per daug rūkštūs. Jei taip, tai tie moteriški skysčiai tuojau užmuša vyro sėklą ir suparalyžuoja spermatozus. Pamėginkite pirma išsiplauti lengvu sodės skiediniu (šaukštą "baking soda" į kvortą šilto vandeno), o paskiau—turėti susinesimą. Sodė permuša kanalo rūkštumą ir padeda spermatozoidams veikti.

Norėdama pastoti, turėkite susinesimus vidurkelyje tarpe mėnesinių. Kokią savaitę tarpe abiejų mėnesinių, nes tuomet moteriai pribrešta kiaušiniai, ir ji greičiau pastoja.

Manau, būtų neblogai Jums imti po truputėlį skydinės liaukos. Sakysim, Thyroid gland, ½ grain, 100 tablets—imkite po vieną tabletę kas diena. Ne pro šalį būtų ir kiaušidės: whole ovary, 5 grs., 100 tablets. Imama po vieng 3 kartus kas diena, ilgą laiką. Da geriau, jei gydytojas suadeta įleidinėja liaukų preparatus į raumenis.

Kaip Veikė Hitlerio Šnipai Amerikoje?

Kaizerio Šnipai-Hitlerio Šnipai

Guenther Rumrich iškėlė, kad jis pirmiausiai iš Vokietijos gavo pinigų ir laiškus nuo Otto Sanders. Amerikos rekordai parodo, kad laike pereito Pasaulinio Karo čia buvo areštuotas kaizerio šnipas Albert A. Sanders ir teisėjo J. C. Knox, nuteistas, kuris dabar teisia Hitlerio šnipus. Sander

viršininkais. Todėl Amerikos valdžia yra areštavusi Lutzą Leisequitz North German Lloyd Linijos vėdėją.

Savo Darbus Vertė ant Komunistų

G. Rumrich, kuris per keletus dienas iš liudininko krėslo pasakojo apie šnipiškus savo ir sėbrų darbus, įrodė, kad sausio 14, 1938,

šnipų tinklą. Jis sužinojo, kad ant didžiulio orlaivio vežiko "Saratoga" yra vokiečių viršininkas W. B. Brown. Rumrich parašė jam sekamą laišką:

Sausio 24, 1938

U.S.S. Saratoga, San Pedro, Calif.

Mr. Brown!

Štai yra kelias pasidaryti pinigų. Ir jaunas žmogus, kaip jūs, visada tą gali lai-

Iš kairės į dešinę: Erich Glaser, Johanna Hofmann ir Otto H. Voss, Hitlerio šnipai-šniukštintojai dabar sėdi kaltinamųjų suole, New Yorke.

tada buvo 35 metų amžiaus, dabar bus apie 56 metų. Jis išdeportuotas į Vokietiją. Vėliau Albert A. Sanders buvo atvažiavęs į Meksiką šnipavimo tikslais, o dabar Vokietijoje užima šnipų viršininko vietą ir rūpinasi šnipavimo darbu Amerikoje.

Grazias Mergas Naudojo Šnipavimui

Iš tardymų pasirodė, kad Hitlerio šnipai parinko gražias mergas—vokietaites ir panaudojo jas šnipavimo reikalams. Veik kiekvienai didmiestyje, kur tik atplaukia karo laivai arba yra kareivių, ten gražuolė užlaiko viešą užėigą, kuri garsi tarpe jūreivių ir kareivių, kad ten galima gauti ne tik valgyti, gerti, bet ir "ansivesti". Panelė Senta De Wanger užlaikė vieną užėigą netoli Brooklyno Laitvyno stoties, o kita 336 Clinton St., Hempstead, arti orlaivių lauko, kur buvo viliojami kareiviai, jūreiviai ir oficeriai ir iš jų išgaunamos karo slaptybės. Pati panelė Senta De Wanger tankiai važiuodavo į Mitchell Field orlaivių lauką, kur turėjo nemažai pažįstamų.

Kita geltonplaukė gražuolė Katė Moog Busch taip pat buvo labai susirišusi su oficeriais, kareiviais ir jūreiviais ir pagal Hitlerio šnipų štabo isakymą ir jo pinigais Washingtono turėjo atidaryti viešą užėigą, kur būtų centras jūreivių ir kareivių.

Hitlerio Atstovai Šnipai

Apklausišėjimas Hitlerio šnipų parodė, kad Vokietijos ambasada Washingtono ir visi konsulai yra tikri Hitlerio šnipų lizdai. Ypač tingai plačiai šnipų organizavimo darbu užsiima kapitonas Fritz Wiedemann, kuris buvo Vokietijos atstovo Dr. Dieckhoff pagalbininkas ir asmeninis Hitlerio draugas. Tas patsai yra ir su vokiečių laivų kompanijų

jis ir specialis Hitlerio šnipas Schmidt susitikęs Steuben karčiame, ant Times Square, New Yorke, ir susitarė išgauti Amerikos armijos mobilizacijos planus. Kadangi tie planai laikomi Washingtono, o tik kopijos buvo tvirtumoj Totten, tai Rumrich apsiėmė vardu generalio štabo viršininko pašaukti Forto Totten komandierių pulkininką Henry W. T. Eglina ir įsakyti jam, kad jis atneštų į viešbutį tuos planus. Kada atneš, tai Schmidt turėjo padovano Eglinui rašomąją plunksną su dujomis, nuo kurių tas laikinai turėjo užmigtį ir tada pavogti nuo jo planus. Bėda už tai jie susitarė suversti ant komunistų.

Čia pat Rumrich perdavė tam Hitlerio šnipui ir slapstus dokumentus apie Governors Island (Governors salą), kuri turi didelės svarbos New Yorko apgynimui. Jieškojo Daugiau Šnipų

Rumrich parodo, kad kartą jis perdavė Vokietijos šnipų kurjerei Amerikos pėstininkų mokymo mokyklai apie militarinius raštus ir keturis paveikslėlius iš Panamos Kanalo, kuriuose jis nutraukė neva kareivius, besilavinant. Už tą "darbą" gavo \$50. Rumrich susirado sau už pagalbininką kareivį Erich Glaser, kurio prašė pavogti dokumentus iš forto Monmouth, kur pagal žinias buvo naudojamos naujos kanoles prieš lėktuvus. Glaser jam pristatė ir "Z" signalus, kurie naudojami tarp Amerikos karo laivų, orlaivių ir kitų armijos dalių. Pirmu kartu jis Glaseriui davė tik \$5, kaip atlyginimą.

Rumrich turėjo įsakymą iš Vokietijos sužinoti Amerikos armijos, laivyno ir orlaivyno oficerius ir komandierius, kurie yra vokiečių kilmės ir patraukti juos į

mėt, be didelio darbo, jeigu jis protingas. Tik atsakyti man viešai, kad sutinki, tai ir gausi smulkmenas. Atsakyk per New Yorko Times" skelbimus antrašduodamas: "Brownie, O. K."

Atidarinėjo Laiškus Savo Broli Itraukė Šnipavimui

G. G. Rumrich turi broli Čechoslovakijoje, Tepitz—Schoenau miestelyje, kurį dabar Hitleris jau užėmė. Guenter Rumrich parašė savo jaunesniam broliui Gustui, kuris turėjo 21 metus, kad jis dirbtų su fašistais. Gust Rumrich įstojo į vokiečių grupę, kuri kariavo prieš Ispanijos liaudį, tapo smogininku ir tuo pat metu šnipavimo sumetimais įstojo į Čechoslovakijos Komunistų Partijos eiles. Pas jį apsilankė "Jenni", tai yra Johanna Hofmann, kurią Amerikoj areštavo ant vokiečių laivo "Europa" ir dabar teisia, ir kitas Hitlerio šnipas Schluter. Rumrich parodė iš Čechoslovakijos savo brolio sekamą laišką:

"Aš gavau jūsų laišką per "Jenni", kuri buvo čia su Schluter. Abu ilgai pasilikome ir aš turėjau užtektinai laiko su jais pasikalbėti. Aš

pasitikiu gauti savo pirmą medžiagą į 14 dienų... Prie to, aš sveikinu jus už tai, kad suradote man darbą su \$1,000 algos, nors reikalinga daug pastangų... Iš rudas aš virtau "raudonas". (Jis įstojo į Komunistų Partiją šnipavimo tikslais). "Jenni" daug pasakojo apie jus. Nenusistebėk, jeigu aš greitai atvyksiu tave pamatyti; dalykai gali taip susidėti.

Pasveikinimas ir bučiavimas.

Gust."

Daugiau Davinių

Guenter Gustav Rumrich dabar nudooda ištikimas Amerikos valdžiai. Jis net liūdią prieš kitus šnipus, buvusius savo sėbrus. Jis pasakoja, kaip apgavimai išgavo dokumentus iš Forto Hamiltono, kur persistatė armijos majoru Miltonu. Jis lošia tokią pat rolę, kaip eilė šnipų lošė Sovietų Sąjungoje laike jų teismo. Jis kalba viską atvirai, kad tik išgelbėjus savo kailį.

Apklausišėjimai panelės Johanna Hofmann kol kas daugiau dar nieko nedavė, tik patvirtino, kad vokiečiai atidarinėjo laiškų maišus ir nutraukdavo fotografijas: kad jie tokiu būdu turi Sovietų įstaigos Amtorgo ir Bethlehem Steel Co. sutartį ir daugelį kitų dokumentų; kad jie išvogė Hamiltono tvirtumos dokumentus.

Vokietijoje fašistų spauda tyli, nerašo nieko apie Hitlerio šnipų teismą. Italijoje paduota tik telegramos. Anglijos spauda labai plačiai rašo apie Hitlerio šnipų teismą, bet kada laikraščiai pasiekė Vokietiją, tai juos ten konfiskavo.

D. M. š.

Washington. — Scripps-Howard laikraščiai užsienini redaktorių numato Vokietijos ir Japonijos karą prieš Sovietus 1939 m.

Conn. Valstijos Lietuviams

Amerikos Lietuvių Kongreso Skyrius Connecticut Valstijos Šaukia Konferenciją

Brangūs Lietuviai:

Niekuomet nėra buvus tokia pasaulinė padėtis, kokia yra dabar. Lenkijos ponija pereitą kovo mėnesį buvo pasikėsinus pasigrobti mūsų tėvynę Lietuvą, bet nepavykus tas atsiekti, tai dabar, pasitaikius progai, pasiglemžė dalį Čechoslovakijos. Vokietijos naziai irgi neprisistotinę tuo, ką jie gavo pasiimdami visą Austriją. Jos naziai didžiųjų valstybių torių pritarimu tik ką dabar atplėšė didelius Čechoslovakijos plotus. Į tą tragiską komediją iš šalies žiūrint, matosi, koks tai nedoriškas, barbariškas elgesys. Ką toliau Vokietijos naziai ir Lenkijos poniška šleika darys po užėmimo Čechoslovakijos didelių plotų, kol kas sunku pasakyti. Gal jau rengiasi paimt arba visiškai sudraskyt mūsų tėvynę Lietuvą?

Amerikos lietuviai, tą vaizdą matydami, negali ramiai susidėję rankas sėdėti ir laukti, kada priešas užpuls Lietuvą sunaikinti. Jau reikalsas dabar pradėti vienyti Amerikos lietuvių spēkas padėti Lietuvos liaudžiai atsispirti nuo tų užmačių, mažųjų valstybių draskytojų. Amerikos lietuvių vieningas veikimas daug gali padaryti įtakos į Jungtinių Valstijų vyriausybę ir atėjus sunkiom Lietuvos liaudžiai valandom, ji gali ją užtarti.

Bet kas šį vaidmenį gali sušlosti, jei ne lietuvių organizacijos ir draugijos po bendra veikla? Taip, jos daug gali gero atsiekti! Todėl Amerikos Lietuvių Kongreso Skyrius Connecticut Valstijos atšaukia į visas lietuvių organizacijas, draugijas ir kuopas dėl sudarymo vieningos veiklos prieš agresorius, kol nevēlu, kol dar Lietuva nesudraskyta, tebestovi visoj čylybėje.

Amerikos Lietuvių Kongresas šaukia draugijas į meeting, masinę konferenciją ir ragina išrinkti po tris atstovus nuo draugijų, yskiu ir nuo jų. O ALK miestų skyriai gali

rinkti atstovų pagal jų pačių nuožiūrą. Konferencija įvyks sekmadienį, 27 d. lapkričio (Nov.), 1938, Lietuvių Vento Svetainėje, 103 Green St., Waterbury, Conn., 10:30 val. ryto. Šios konferencijos vardu lietuviai tars žodį ištiesimui rankos Lietuvos liaudies pastangom išlaikyti nepaliestą, nepriklausomą Lietuvą, išlaisvinimui Vilniaus krašto iš po Lenkijos prispaudos ir atsteigimui demokratinės santvarkos dėl sustiprinimo pačios Lietuvos jėgų prieš agresorius.

Jūsų draugijai išrinkus atstovus, praneškite laiškų ALK apskrčio sekretoriui apie tai. Rinkite ir siųskite į konferenciją tėmytojų ir broliškų delegatų.

Su pagarba,
ALK Conn.
Apskr. Valdyba:
M. Arison, Pirm.
J. J. Mockaitis, Sekr.
A. Jocius, Išd.

Baltimore, Md.

Lietuvių Komunistų Frakcijos laikytam susirinkime 9-tą dieną spalio, likosi padaryta keli svarbesni tarimai, kaip tai, greitoj ateityj surengti prakalbas, surengti kokį nors parengimą, kaip vakariene, partijos vardu. Tam viskam likosi išrinkta komisija tęsti darbą pirmyn.

Toliau likosi nutarta partraukti 100 kopijų Amerikos Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos Konstitucijos.

Toliau ėjo spaudos vajeaus klausimas. Visi draugai ir draugės pasižadėjo darbuotis, kam kiek aplinkybės leidžia, spaudos reikalais.

Susirinkimus Lietuvių Komunistų Frakcijos nutarta laikyti vietoj paskutinį mėnesio ketvirtadienį, paskutinį mėnesio nedėldienį, 9:30 val. iš ryto. Sekantis susirinkimas įvyks 30 dieną spalio toj pačioj vietoj. Tad visi draugai ir draugės malonėkite susirinkti laiku.

Valdyba.

Wilkes-Barre, Pa.

Zinios iš Laikraštinių Streiko

Mūsų mieste da vis apsieinama tik su importuotais laikraščiais. Vietinių laikraščių savininkai nepasiduoda darbininkų reikalavimams, kad jie nors kiek galėtų pagerinti savo būvį.

Darbininkai ilgiau negalėjo kentėti, turėjo apšaukti streiką, nes darbo valandos buvo gana ilgos, o mokeskis nuo \$21.00 ligi \$25.00 į savaitę. O Scrantone darbininkai prie tokių pat darbų gauna net iki \$62.50 į savaitę (ne visi, žinoma). Reikiška, ten algos visai kitokios. Jie ten gauna uniines algas ir laikraščiai daug pigesni. Wilkes-Barre laikraščio savininkai metinę prenumeratą yra pakėlę nuo \$6.00 ligi \$7.80, taipgi ir garsinimus pakėlė 10 nuosimtį. Tai per metus laiko jiems suplaukia galybės pinigų, jų gi darbininkai turėjo pusbadžiai gyventi.

Tarp streikuojančių darbininkų yra vienybė ir turi didelę užuojautą nuo kitų organizuotų darbininkų. Yra vilstis, kad darbininkai laimės.

Taipgi streikieriai išleis savo laikraštuką, nes dabar tik radio naudojasi dėstymu streiko reikalų. Bet tas per daug kainuoja darbininkams.

— -- --

Šioje apylinkėje Republikonų Partija pradėjo užpuldinti ant W. P. A. darbininkų. Vieną dieną laike pietų trys darbininkai buvo toliau patraukę nuo savo įrankių į krūmus pietų valgyti. Ten juos užpuolė net 7 vyrai, apsikabinę sagomis-blekėmis "Vote for James" ir apsiginklavę. Juos išvadino purvinais demokratų bomais ir kitaip, ir gerokai apmušę prasišalino. Ši žinia imta iš savaitraščio "Tri-Country Miner". Čia turėtų būt gera pamoka lietuviams darbininkams, už ką balsuot balsavimų dienoje. Ar už tuos, kurie nori panaikinti WPA darbus, ar už tuos, kurie kovoja, kad tuos darbus palaikyti? Plikis.

Dienraščio "Laisvės" Didysis KONCERTAS

Jau visai arti, laikas tuojau įsigyti įžangos tiketus.

Koncertas Bus 13 Lapkričio-November

Labor Lyceum Salėje 949 Willoughby Ave., Brooklyn

IŠTISAS "LAISVĖS" KONCERTO PROGRAMAS

Kenstavičienė žymi dainininkė iš Chicagos, Ill., dalyvauja šiame dienraščio "Laisvės" Koncerte.

Aleksandras Vasiliauskas, tenoras, žymus lietuvių dainininkas, pirmu kartu dalyvauja dienraščio "Laisvės" Koncerte.

Adelė Mickevičiūtė, Mezzo-Sopranas iš Providence, R. I. Garsi Naujosios Anglijos lietuvių dainininkė.

Birutė Indruliūtė, smuikininkė iš Scranton, Pa. Pirmu kartu savo talentu teiks malonumo skaitlingai lietuvių publikai Brooklyn.

Brooklyn Aido Choras, vadovaujamas Aldonos Žilinskaitės, kurio reputacija yra žinoma gana plačiai, irgi dalyvaus šio koncerto programoje.

P. M. Nikolajevs, garsus rusų - italų - francūzų Operos dainininkas, basas. Mūsų dienraščio koncerte lietuviai turės progos jį išgirsti. Jis, apart klasiškos muzikos, dainuos rusų liaudies dainas.

IWO šokių grupė vardu "Černačevsky", keturios poros pasižymėję šokimu kolektyvių liaudies šokių. Gražių komplimentų už pasižymėjimus jiems yra suteikusi amerikoniška spauda.

Ukrainų Stygų Orkestras duos gražių kavalkų iš liaudies dainų, vadovaujant solistams. Tai bus naujas ir gražus kavalkas mūsų koncerto programoje.

Ensemble Aidbalsiai, grupė puikiai išsilavinusių dainininkų, vadovaujama B. Šalinaitės, bus lietuviuose kostiumuose, dainuos ir šoks lietuvių liaudies šokius.

Po koncerto šokiai, grieš George Kazakevičiaus Orkestras

Koncertas Prasidės 3:30 valandą po pietų, Įžanga 50 centų, 75 centai ir \$1.00.

Upton Sinclair.

RAISTAS

10-25-38

3

(Tąsa)

Pas, senesniusius galite pamatyti vieną ar kitą apredalo dalį, kurią jie yra su savim iš savo šalies atsi-gabėję, bet jaunesnieji labai to saugojasi, nes daugumas iš jų pramokę kalbėti angliškai, o su tuomi ir ameri-koniškoji mada ant jų įtekėję padariusi. Merginos dažniausiai gerai pasirėdę ir kitos gana dailiai išrodo; vaikiniai labiau išrodo amerikoniškus, tarnaujančiais raštinėse, krautuvėse, ir kitur, ne bent su tuo skirtumu, kad ir jie vaikščioja su skrybėlėmis salėje. Iš jaunųjų beveik kiekvienas turi savo šokimo būdą: kaikurie šoka apsi-kabinę viens kita, kiti vėl laikydamiesi atokiai nuo viens kito, vieni laiko rankas atstatę štyvai, kiti nuleidę žemyn; kaikurie šoka pasišokinėdami, kiti lyg ir čiūždami iš lėto, dar kiti su tūlu išdidumu. Randasi keletas smar-kiesnių porų, kurios pašėlusiai trankosi po salę, dažnai atsimušdamos į kitus šokikus, tarp kurių randasi ner-viškų ir tie, pastūmėti, bailiai sušunka: "Nustok! Kas yra?" Šokikai susitaisę į poras visam vakarui—retai juos pamatysite atsimainant. Ten buvo, duokim sau, Alena Jasaitytė, kuri ištisą vakarą šoko su Juozu Ra-čiumi, su kuriuomi ji yra susizadėjusi. Alena tai viena iš dailiausių merginų tose vestuvėse, ir gal dar dailiau išrodytu, jeigu taip nesididžiuotų. Ji gana dailiai pasi-rėdžiūsi ir šokdama laiko sijoną rankoje, kaip "didžiosios ponios" mėgsta daryti. Juozas važinėja ant vėžimo Dur-ham'o skerdyklose ir gauna gerą algą. Jis nuduoda ne bile kuomi esąs, dėvėdamas skrybėlę ant šono ir visą vakarą laikydamas cigaretę dantyse. Ten taip pat yra Jadvyga Marcinkaitė, daili, bet lėta mergina; ji taip pat dirba prie nudažymo blėkinių, į kurias dedama sutaisyta mė-sa, bet jai reikia užlaikyti savo paliegusią motiną ir tris mažas seseris, taigi negali savo uždarbio išleidinėti ant parėdų. Jadvyga nedidelė, smulki mergina, su tamsiomis akimis ir plaukais, kurie susukti į mazgą ant viršugal-vio; ji dėvi sena baltą sukele, kurią pati pasisūvio, ir kurią dėvi bėgyje paskutinių penkių metų pokiliuose, sueigose ir tt. Nors liemuo peraukštai ir ant jos nelabai gerai stovi, ji, matyt, mažai ko paiso, ramiai šokdama su savo Mykolu. Jadvyga nedidelė, o jis augalotas ir pe-tingas. Bešokant išrodo lyg ir ji norėtų tarp jo rankų pasislėpti nuo žmonių akių. Jis gi laiko ją apkabinęs, tarytum norėtų pasiėmęs nusinešti. Jūs gal juoktumėtės bežiūrint į juodu—bet, gal būt, nesijuoktumėt žinodami visą istoriją. Tai jau bus penki metai, kai jiedu vadžio-jasi ir ji dėlto dažnai jaučiasi susikrimsi. Jiedu būtų senai apsiėdę, bet Mykolas turi seną tėvą prie savęs, kuris geria per dienas; jiedu būtų pataikę, kaip su tuomi apsiėiti (nes Mykolas gabus darbininkas), jei ne ne-laimingi atsitikimai, juodu visados sekioje. Jis dirbo prie išplovimo kaulų, o tai labai pavojingas užsiė-mimas, ypač dar dirbant nuo šmotų. Rankos visados slidžios, peilis slidus, o dirbant pašėlusiai, kad kuoda-giau pelynų, jeigu kas užkalbina iš šalies arba ateina ko klausyti, arba peilis atsimuša į kaulą, tai nē nepajunti, kaip bjauriai kur nors persirėži. Tai dar ne taip blogas būtų dalykas: įpjovimą juk galima išgydyti, nors niekad negalima užtikrint, ar neužsinuodys kraujas. Bėgy pas-kutinių trejų metų jis jau du kartą sirgo nuo kraujo užnuodinimo: kartą apie tris mėnesius, o antrą kartą apie septynis. Pastaruoju kartu jis neteko darbo, taigi, apart ligos, jis dar per šešias savaites turėjo kasdien stovėti pas skerdyklų duris nuo šešių iki pusės devynių ryte, nepaisant aštrių žiemos rytų ir sniego pėdos gilumo, o dažnai dar ir pustant. Tūli žinovai darodinėja net statistikomis, kad kaulų apipjaustytojai uždirba po ke-turias dešimtis centų per valandą, bet, matomai, jie nie-kados nedirstelėjo į tųjų darbininkų rankas.

Kada Tamošius su savo draugais tarpais staptelia, nes juk reikia šiek tiek pasilsėti, šokikai stovi ten, kur apsisoto ir kantriai laukia, ir rodosi, kad šokdami jie niekad nepailsta; o kad ir norėtų atilsėti, salėje nėra kur prisėsti, gi be to, ilgai neprisieina ir laukti, minutą ar dvi, nes orkestras vadas veikia vėl pradeda, nepai-sydamas, kad kitu du dažnai net protestuoti bando. Šiuo tarpu muzikantai pradeda kitokią šoki—lietuvišką. Ku-riems geriau patinka, tie šoka amerikoniškąjį "two-step," bet daugumas imasi savojo šokio, kuris labiau atrodo į kokią tai keistą čiūžinėją...

Po to visi vaišinami alumi, nepraleidžiant, žinoma, nei muzikantų ir visi gerai atilsai prisirengdami prie kito didelio to vakaro dalyko, žinomo kaip ačiavimas. Ačiavimas tai yra ceremonija, kuri, prasidėjusi, tęsiasi kokias tris, keturias valandas, nes tai nepertraukiamas šokis. Svečiai sustoja ratu, susiimdami už rankų ir kada prasideda muzika, visi ima sukstis aplink. Viduje stovi nuotaka ir viens po kito vyrai įeina į vidurį ir pašoka su jaja. Kiekvienas šoka po keletą minučių—abėnai, kaip ilgai katra patinka. Tai labai linksmas dalykas visiems dainuojant ir juokus keliant, o kaip svečiai pašoka, jis susiduria priešais save su teta Elzbieta, kuri pakiša jam skrybėlę, ir į ją svečiai meta pinigų—dolerį, arba ir penkis, pagal to, kaip katras išgali, arba kiek jis svarbos priduoja visam priėmimui. Abėnai priimta, kad svečiai sudėtų už vaišinimą; jeigu svečiai bus padorūs žmonės, tai jie pasirūpins, kad jaunavedžiams atliktų dar ir gyvenimo pradžia.

Labiausiai gaudinas dalykas—vestuvių pokilio išlai-dos. Jų pasidarys per du šimtu, o gal ir tris šimtus do-lerių, o tai jau bus didesnė suma, negu daugelis žmonių gali per metus uždirbti. Ten radosi daugelis stiprių, sveikų vyrų, dirbančių nuo ankstauro ryto iki vėlyvos nakties, sklepuose, šaltuose, kaip ledinėse, braidžiojant po vandenį ant grindų ir per šešis ar septynis mėnesius metų nematant saulės šviesos nuo pavakarės sekmadienį iki kito sekmadienio ryto, ir jie nelabai gali uždirbti tris šimtus dolerių per metus. Ten buvo vaikų, kurie vos mato viršų stalo, prie kurio reikia dirbti, ir kurių tė-vams reikėjo meluoti, padarant juos senesniais, kad galėtų darbą gauti,—ir tie nepadarė nei pusės tos sumos per metus, o gal nei trečdallo. Ir tokią sumą išleisti per vieną dieną vestuvių pokiliui! (Skirtumo taipgi nėra, ar išleisite tiek vienų sykiu savo vestuvėms, ar po biskilį besilankydami į jius draugų bei pažįstamų vestuves.)

Tai labai neprotinga, tai tragiška, bet—kad taip puiku! Biskelis po biskelio šie vargingi žmonės atsižadė nuo visko kito, bet šito jie laikosi su kuodidžiausiu prisirišimu—jie negali atsižadėti iškilmingų vestuvių, nes toji iškilnė surišta su jų gilia praetimi.

Šokėjai sukosi aplink be atvangos. Kai nusibodo į vieną, sukosi į kitą pusę ir tas tęsėsi valanda po va-landos, nors salėje jau gerokai buvo tamsu, nes dvi priurkusių lempos mažai ką šviesos suteikė. Muzikantų smarkumas iki to laiko taipgi jau buvo išnykęs ir jie griežė vieną melodiją lėtai, pailse. Kelis kartus jie bandė sustoti, bet Marė Berčinskaitė jiems neleisdavo. Kiekvieną kartą ji surinka, treptelėjusi su koja į grindis ir grąšindama su kumščia. Veltui nusigandęs Tamošius bandė prakalbėti, veltui uždušęs ponas Jokūbas reika-lavo, kad reikia atsikvėpti, veltui ir teta Elzbieta užtarė juos. Marė tik surikdavo: "Šalin! O už ką jie gauna užmokėti." Įbauginti muzikantai pradeda vėl kokią nors melodiją, o Marė grįžta į savo vietą ir vėl leidžiasi drauge su kitais aplinkui.

Ji dabar prižiūrėjo visą pasilinksminimą? ragino šokikus, nors iki to laiko iš linksmai besokančių buvo pasidarius krūva besistumdantių. Tarpais kas nors įeida-vo ar išeidavo ir palikdavo atviras duris, o naktis buvo jau gana vėsi, taigi Marė, šokdama pro šalį, atkišdavo koją ir paspirdavo duris, kurios, garsiai pykstelėjusios, užstrenkdavo. Bet kartą, jai tą darant, atsitiko nelaimė ir nukentėjusiu buvo šėvilų Sebastijonėlis. Vai-kutis buvo apie trijų metų senumo ir, mažai ko paįsa-damas kas aplink jį dedasi, vaikštinėjo, ragaudamas iš bonkutės minkšto gėrimo, vadinamo "pop". Jis pataikė eiti pro duris, kai Marė tasias paspyrė, ir Sebastijonėlis tapo partrenktas. Išgirdusi klykimą, Marė pagriebė jį ant rankų ir pradėjo tildyti supdama ir bučiuodama. Kol ji, nusinešusi ir pasistačiusi vaiką ant baro laikė stiklą putojančio alaus prikišusi prie jo lūpukų, kad tuomi greičiau nuraminti, orkestra galėjo atsilsti, o šokikai gerai alumi pasivašinti.

Tuo tarpu kitame salės kampe, kad apsvarstyti reikalų padėti, susirinko teta Elzbieta, dėdė Antanas ir keletas artimesniųjų jų šeimynos pažįstamų. Buvo lau-kiama daug nesmagumų, nes vestuvės keblus dalykas. Viskas juk remiasi ant to, kiek suprašyti svečiai sumes, nes iš to reikės apmokėti visi išsikaštavimai. Daugelis jaunesniųjų atėję prisivalgo, atsigeria, o paskui tyliai prasišalina. Pradeda stumdytis ir vienas išmeta kurio nors skrybėlę per langą, paskui abu eina į paimiti ir daugiau, jau žinoma, nebeapsirodo. Arba tarpais sustoja koks pustuzinis jų ir visi išėina, lyg ir su paroda, pasityčiodami iš kitų. O kiti apsieina dar begėdiškiau: susikimšę aplink barą geria be paliovos ir nuduoda, blik jie jau yra pašokę su nuotaka, arba kad jiems nėra ko skubintis, nes jie ir vėliau tą atliksia.

Taip dalykai stovėjo dabar ir nieko nebuvo galima padaryti. Jie visi rūpinosi viską supirkti ir kuogeriausiai surengti, o dabar taip niekšiška išėina. Ona stovėjo greta ir žiūrėjo akis išpūtas. Tiek daug reikės išmokėti—kaip tas viskas dar prieš vestuves ją baugino, graužė jos širdį per ištisas dienas ir nedavė ramiai atilsėti naktimis. Kiek jau kartų ji perleisdavo sąskaitas per savo mintis, bandydama suskaičiuoti, kiek maždaug bus iš viso išlaidų. Penkiolika dolerių už salę, dvidešimts du doleriai ir dvidešimts penki centai už antis, dvylika do-lerių muzikantams, penki doleriai kunigui, neskaitant už Panelės švenčiausios palaiminimą—ir taip toliau be galo! Aršiausia už viską bus Graičuno sąskaita už gėri-mus, tą vakarą suvartotus. Iš anksto niekados negalima įspėti, kiek gėrimų išeis ir karčianninkas bando pasakyti tik maždaug. Bet po visko jis ateina pas jus kasinėda-masis pakaušį, kad jis toli nenuspėjęs: jis daręs kiek tik buvo galima pigiausiai, bet kad svečiai per daug gėrė. Ir galite būt tikri, kad jis jus apsuks, nors ir dėtusi vienu jūsų geriausių draugų. Jis pradeda vaišinti jūsų svečius iš pusiau pilnos bačkutės, pabaigia iš pusiau tuščios,—o jums jis vis paskaitys už dvi. Apart to, jis apsiima pristatyti tam tikrą alų už tam tikrą kainą, bet kada ateis laikas, jūs ir jūsų svečiai gersite kokią tai keistai chemiškai sutaisytą raugalą, kurio ir aprašyti negalima. Galite sukstis ir bartis, bet tas nieko nepa-gelbės, ir viskas, ką turėsite,—sugadintus vidurius. O eiti su juomi į teismą, tai būtų vis tiek, ką tuojau už-simanyti į eiti į dangu. Karčianninkas gerai susiuostęs su to distrikto politikieriais ir kaip jūs kartą pajausite, ką tai gilioja užsidėti su tokiais žmonėmis, jūs labai gerai kitą kartą žinosite, kad reikia užmokėti kiek ten reikalaujama ir ausis suglaudus tylėti.

(Bus daugiau)

Wilkes Barre, Pa.

Visko Po Biskį iš Mūsų Miesto

Spalių 15-tą dieną lietuvių komunistų kuopa turėjo mažą parengimėlį pas vieną iš draugų namuose dėl naudos Dai-ly Workerio. Nors draugų ir daug, nebuvo daug atsilan-kę, vienok pelno liko \$12.67 tam svarbiam reikalui.

Vėliausiam lietuvių komu-nistų susirinkime tarpe kitų svarbių apkalbėjimų buvo plačiai apkalbėtas ir mūsų dienraščio vajus. Ant vietos likosi išrinkta trys draugai darbuotis gavime naujų skai-tytojų.

* * *

Lapkričio 6 d. čia bus pa-minėjimas Rusijos revoliucijos suakutuvų. Bus gerų kalbė-tojų, tarpe kurių bus ir mo-čiutė Bloor, visų mylima kal-bėtoja ir kovotoja už darbi-ninkų reikalus. Taipgi bus ir didelis bankietas.

Sis minėjimas Rusijos revo-liucijos ir bankietas bus Crystall Ballroom, 325 E. Market St.

* * *

Lapkričio 15-tą dieną ALD LD 12-tas apskrities rengia šokius dėl sukelimo finansų apskričio reikalams. Vietos ir apylinkės lietuviška publika kviečiama skaitlingai dalyvau-ti.

Sokiai įvyks didžiulėje Eag-le's Ballroom, 37 North Wash-ington St.

* * *

Lapkričio 17-tą dieną čia bus rodomas labai žingeidus paveiksals iš Sovietų Sąjun-gos, po vardu "Country Bride", su ekstra "Soviet News Reel." Bus rodoma nuo vienuoliktos dieną ligi 11-tos vakare. Bus rodomas Pa-lace Theatre, kampas Sher-man, Market Streets.

* * *

Laikraštinių streikas da-vis traukiasi. Vietos geltonla-piai nenori pasiduoti Laikrašti-ninkų Gildijai. Šiuo laiku dau-giausia skaitytajai pasinaudo-jia Scrantono laikraščiais "Tri-bune" ir "Times". Su spalių

22 dieną žadama išleisti strei-kuojančių darbininkų Gildijos laikraštukas keturių puslapių.

* * *

Su darbais mūsų apylinkė-gana blogai. Kasyklos prastai dirba, o tie, kurie turi tuom-laikinius darbus WPA dar-buose, irgi susirūpinę, nes bal-savimams praėjus, daugumas bus paleista. O pirmiausiai pavieniai darbininkai bus pa-leisti.

Veisiejiškis.

Hartford, Conn.

Atitaisome Klaidą

Mūsų buvo "Laisvėje" pra-nešta surašas tų, kurie auka-vo dėl darbininkiškos spau-dos pikniko. Per neapsižiūrė-jimą insiskverbė klaida. Ne-idėjome drg. M. Jonhsono vardo, kuris buvo aukavęs kvortą degtinės. Už tai, drau-ge, atleiskite.

Pikniko Rengimo Komitetas.

Amerikos Lietuvių Kongreso New Jersey Valstijos Apskričio Komiteto Posėdžio Pareiškimas

Mes, šios organizacijos at-stovai, savo posėdyje, laiky-tam spalio 9 dieną, 1938, Newark, apkalbėję Lietuvos dabartinę padėtį, reiškiamo didžiausią užuojautą nedide-lei šaliai Čechoslovakijai, ku-ri tapo sutrėkšta puožmiojo žvėries Hitlerio, su pagalba Anglijos ir Francijos buržuazinių valdžių. Mes apgailim likimą demokratinės šalies Čechoslovakijos, kuri tapo au-ka bjaurių užpuolikų, nesigė-dijančių veržtis į bet keno namus ir juos pavergti ir su-naikinti politiniai ir ekonomi-niai.

Mes taip jau esame mažos tautelės sūnūs ir dukterys, kur taip jau galima bile ka-da laukti fašistinių suniekė-jusių žvėrių — Lenkijos poni-jos ar vilkiško Hitlerio už-puolimo ant Lietuvos liaudies nepriklausomybės.

Todėl mes stovime širdin-giausiai su pavergtą Čechoslo-vakijos liaudimi josios nelai-mėje ir darysim viską, kas mums galima, kad padėt jai pasiliuosuoti iš po žiauraus fa-šizmo, Hitlerio ir jo pakalikų.

Taip jau mes pasmerkiame pardavikus Anglijos Cham-berlainą ir Francijos Daladie-rą ir jų bendrus už nusilen-kimą ir svetimos šalies pa-rdavimą žiauriausiam, niekšiš-čiausiam teroristiniam fašiz-

mui. Mes šaukiam Amerikos Lietuvių Kongresą ir visus jo skyrius ir taip jau visus lie-tuvius kovon prieš fašizmą vi-doms mums galimomis prie-monėmis kovoti—žodžiu, raš-tu, masiniais susirinkimais, kad išplėšus iš Hitlerio nagų tą šalį ir atsteigus ten jos bu-vusią čielybę demokratinę santvarką.

Mes taipgi laukiame mūsų Centro Komiteto, ką jis ma-no daryti tos šalies nelaimėj, ir kodėl nereaguoja į taip svarbius momento klausimus?

Varde N. J. Organizacijų, skaičiuje 1,500 narių,

Pirm. M. Dobinis,

Skr. Geo. A. Jamison.

Čechai Veteranai Chicagoj Numetę Anglijos, Italijos Ir Francijos Medalius

Chicago, Ill. — 75 čechai veteranai su panieka numetė medalius, kuriuos Italija, Anglija ir Francija buvo davusios jiems už karžygišką narsą pasauliniame kare prieš Vokietiją.

Tuos medalius čechai ex-kareiviai trenkė į grindis laike susirinkimo 10,000 čechų ir slovākų International Amphitheatre svetainėje.

Opera Review ir Koncertas

RENGIA SIETYNŲ CHORAS

Šeštadienį, Spalių 29 October

Pradžia 7:30 val. vakaro

ST. GEORGE'S HALL

Naujoji Išdekorotoji Salėje

180 NEW YORK AVENUE

NEWARK, N. J.

Al. Dobinis, Tenoras

Ann Stelmokaitė, Soprana

Juozas Sukackas, Baritonas

Opera Review—tai yra ištraukos iš sekančių šešių operečių: "Alkis," "Inkvizicija," "Kova už Idejas," "Čigonai," "Meilės Nuskriausta" ir "Bailus Dakaras." Girdėsite gražias dainas, matysite gražius vaizdus.

Koncertinę dalį atliks Sietyno Choro žymūs scenos mėgėjai ir sekanti svečiai-talentai: Walter Simulevičius, pianistas, Vytautas Dvarackas, smuikinininkas ir Mary Hartford, lyriškas sopranas. Todėl kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.

Gera Orkestra Grieš Šokiams

Įžanga 75c ir 50c.

Užkviečia SIETYNŲ CHORAS.

Bridgeport, Conn.

Spalių 22 d., Liet. Svetainėje, 407 Lafayette St., įvyko gana gražus pokilis, kurį surengė Bridgeporto Jaunuolių Choras. Pirmiausiai buvo suloštas juokingas veikalas dvejų atidengimų, „Šykštulio Laimė“.

Visi aktoriai gerai atliko savo užduotis. Publika turėjo sau gana sveiko juoko.

Paskiau Bridgeporto Jaunuolių Choras sudainavo keletą gražių dainelių, vadovystėje P. Bruzausko iš New Britain, Conn.

Choras kaip visados, taip ir šį kartą gana puikiai pasirodė, nes tą liūdių publikos delynu plovimas.

Ačiu P. Bruzauskui už jo pastangas, pašvestas choro mokymui.

Varde Choro, visiems dalyviams šardinga ačiu.

Gerbiami Lietuviai! Štai jums proga dalyvauti svarbiame parengime, tai yra, išgirsti puikias prakalbas, kurias rengia Amerikos Lietuvių Kongresas Atsteigimui Demokratinės Santvarkos Lietuvoje. Kalbėtojų bus Antanas Bimba, „Laisvės“ redaktorius iš Brooklyn, N. Y. Jo kalba bus labai svarbus turinio. Jis mums pasakys daug svarbių dalykų apie šiandieninę pasaulio situaciją. O svarbiausia apie mūsų tėvynę Lietuvą, kokio padėtyje randasi šiandien Lietuva abelnei, ar gresia jai pavojus? Jeigu taip, tai iš kur?

Esat visi kviečiami atsilankyti į šias svarbias prakalbas. Įžanga visiems veltui.

M. Arison.

Philadelphia, Pa.

Svarbios Prakalbos Dėlei Lietuvių ir Rinkimų Šios Šalies

Ateinantį sekmadienį, 30 d. spalių, Lietuvių Tautiškoj salėje, 928 E. Moyamensing Ave., 2-ą val. po pietų, rengia prakalbas ir koncertą Lietuvos gynybo komitetas, kuris pastaruoju metu susiorganizavo iš masinių organizacijų ir pašalinių klubų. Ant šių prakalbų bus aiškinama Lietuvos likimas, ant kurios Vokietijos ir Lenkijos fašistai pasirenge pulti. Apie šios šalies rinkimus ir daugelį lietuvių neaišku. Pastaruoju metu randa tarp lietuvių elementų, kurie, už pinigų pasidavę republikonams, niekina liberališkų demokratų, kurie stoją už naująją dalybą ir liaudies reikalus.

Kuo daugiausiai lietuvių piliečiai ateikite į šias prakalbas, ant kurių jūs išgirsite teisingą padėtį. Kalbės kongresmanas Bradley, Jonas Grinius, Antanas Bimba iš Brooklyn ir bus koncertinė programa.

Lietuviai iš visų dalių miestų, garsinkit, rakingit lietuvių eiti į šias prakalbas ir atsiviekit tokius, kurie yra suklaidinti pasidavėlių republikonams.

Lietuviai atsiminkit Hoovervilės „kaimus“ prie reakcionieriaus Hooverio laiku. Atsiminkit 4,000 bankų subankrutavimą; atsiminkit šimtais tūkstančių fermerių subankrutavimą; atsiminkit bedarbę, streikierius daugumą, reikią, deportavimus, ateivių persekiojimus. Šie republikonų reakcionieriai ir dabar yra paskelbę lokautą prieš naująją dalybą; jie remia šios šalies nazius, fašistus ir gengsterius prieš visą progresyvią veikimą. Jie pasiriję įvykdyti fašizmą šioj šalyj ir nustatyti

neva amerikonus prieš ateivius, vyti juos iš darbu, deportuoti. Stambus kapitalas kirs demokratiniam frontui, kad išardyt žmonių vienybę.

Rep.

Vilniaus Praradimas

(Tas iš 2-ro pusl.)
Generaliam štabui pereiti į Kauną.

Dar toliau tas pats rašytojas dėsto: „Atrodo, kad baimė, panika, buvo apėmusi mūsų štabą. Jei nebūtų buvę baimės, tai generalinis štabas, bent operacijų skyrius, turėjo pasilikti Vilniuje ir sunaudoti visas gynybos priemones. Čia jis turėjo susitikti su Tautų Sąjungos kontrolės komisijos atstovais. Juk gen. Sikorskis, lenkų generalinio štabo viršininkas, norėdamas pateisinti šį lenkų žygį prieš Tautų Sąjungą, paskelbė, kad gen. Želigovskis ir jo štabo viršininkas yra maištininkai. Todėl juos, žūt būt, reikėjo sulaukyti kaip galima ilgiau prie Vilniaus ir tuo pat metu iš Vilniaus reikalauti, Suvalkų sutartimi pasiremiant, kad Tautų Sąjunga šią Želigovskio ir Babcickio avantiūrą neatidėliodama likviduotų.“

Bet ar buvo taip padaryta? Visai ne. „Mūsų vadovybė išsigąsta Želigovskio puolimo, duoda tiesiog panikišką įsakymą trauktis iš Vilniaus ir nurodo, kad jei ir šiaip Vilniaus nurodytose pozicijose sunku būtų atsilaikyti, tai trauktis „Mūsų šalies kryptimi“, bet nepasak, kur galų gale sustoti.“

Štai įsakymo vykdymo rezultatai: „I divizijos vadas spalių 8 d. vakare savo dalių vadams duoda, pav. 7 pulko vadui, tokį įsakymą: 7 pulko vadui pulk. Adamkavičiui, gavus atskirą paliepimą trauktis iš Vilniaus ir užimti barą nuo Razkazy imamai iki Bojary imamai. Iš dešinės 4-tas, iš kairės 9-tas pulkai. Visas gurguoles, naujokus ir neriktuotes išsiųsti iš Vilniaus Maištingalos, Ukmergės link. Dailims būti visiškai pasiruošusioms, kad gaus įsakymą per penkias minutes galėtų išvykti. Štabas divizijos trauksis keliu Vilnius-Ukmergė.“

Tai šitokie planai skelbta dar spalių 8 dienos vakare, vadinasi, išvakarėse prieš lenkų atėjimą Vilniui. O jau spalių 9 d. ryte divizijos štabas duoda „šitokį keistą įsakymą: Eina mūsų su lenkais ties Tartaka. 9 pulkas dar laikinai ant vakarykščių pozicijų. Kai bus žinių, kad 9 pulkas traukiasi, trauksimės ir mes. Generalinis štabas išvažiuo. Pirmas štabo divizijos punktas numatomas Bukiškyje.“

Įsakymų turinio citatos labai panašios į talkininkavimą lenkam, į talkininkavimą, kuris, rodos, pilnai vertas pasmerkimo nuo visos lietuvių tautos, metų metų liūdinčios dėl prastos savo senos sostinės Vilniaus.

O ar vyriausias Lietuvos armijos vadas gen. Žukauskas buvo pasmerktas? Rodos, kad ne. Jis buvo aukštai pagerbtas ir gyvas ir numiręs. Amerikiečiai jo pagerbimui net sidabrinį kardą jam padovanojo!

Tiesa, čia suminėti įsakymai

my citatos gal nebuvo žinomos plačiai lietuvių visuomenei, gal jos ankščiau nebūvo paskelbtos, kaip tik išleidžiant ats. pulk. J. Petruičio knygą „Mūsų žygiai“, kuri išleista tik per eitis (1937) metais. Bet dabar, nors ir eile metų praėjus, plačioji lietuvių visuomenė tesužino savo aukštųjų vadų žygius ir tinkamai apsivarsčius, „tejetvirtina“ juos!

S. J.

WORCESTER, MASS.

Iš Komunistų Partijos Veikimo

Komunistų Partijos obalsis yra, kad Massachusetts piliečiai neturi balsuoti už republikonus, ir kad Leverett Saltonstall neturi būti Mass. valstijos gubernatoriumi.

1. Jis, kaip Mass. valstijos reprezentatorius, balsavo prieš darbininkų patiektus bilius Mass valstijos legislatūroj 26 kartus. Jis pasirodė 96 procentais prieš darbo žmones.

2. Ji visa siela guli su didžiuoju bizniu. Jis yra direktorius Nacionalio Shawmut Banko, Boston ir Albany R. R., gelžkelių ir didžiųjų korporacijų Mass. apylinkėj ir Chicagoj.

3. Jo prižadai darbininkam ir bedarbiui nėra pažymėti republikonų platformoj.

4. Tie jo dabartiniai prižadai darbininkam buvo užmesti per didžiųjų republikonų paskutinėje sesijoje Mass. valstijos legislatūroj.

Republikonų partija yra ta pati partija Hooverio ir Lando no ir didžiojo biznio.

Atsiminkit lepkričio 8 balsavimo dieną, kad Saltonstall, didžiojo biznio agentas, nebūtų išrinktas į gubernatorių Mass. valstijoj.

Komunistų Partija kviečia visus į bankietą 30 d. spalių, į Olympia Parką. Bus šauni vakarienė. Programa prasidės 4 val. po pietų, o vakarienė prasidės 6 val. vakare. Įžanga tik 50 centų.

Čia kalbės Otis Archer Hood, kuris kandidatuoją į gubernatorių ant Komunistų Partijos tiketo Mass. valstijoj, ir Phil. Frankfeld, generalis Mass. valstijos Komunistų Partijos sekretorius.

Visi 8-tą dieną lapkričio balsuokite už komunistų kandidatą. Kur rasit ant balsavimo blanko pažymėtą Biennial Sessions, balsuokite NO. Balsuodami už komunistą, balsuokite prieš didžiojo biznio fašistinę reakciją.

J. M. L.

PRANESIMAI IŠ KITUR PLYMOUTH, PA.

Ivyks prakalbos, sekmadienį, 30 d. spalių, Stravinskio Svet., 42 Ferry St. Kalbės D. M. Solomskas. Todėl visi lietuvių kviečiami dalyvauti, kalbėtojas aiškiai kodėl Hitleris nori su lenkais užgrobti Lietuvą ir taip daug naujų pasakys. Dalyvaukite skaitlingai. — Kom. (251-253)

MONTELO, MASS.

Ziburėlio Draugijės Vaikų Mokymklai atsidarys šėštadienį, spalių 29 d., L. T. Namų mokyklos kambaryje.

Pamokos prasidės iš ryto 9:30 val. ir tęsis iki 11:30 val. ryto. Ziburėlio Komitetas duoda veltui vaikams knygas skaitymui, pašeilus ir popierius rašymui. Tevai prašomi raginti savo vaikučius eiti į lietuvišką mokyklą. Ziburėlio atstovų raštininkas, A. Saulka. (252-254)

LAWRENCE, MASS.

Sovietų Sąjungos trys krutameji paveikslai bus rodomi Rusų Progresyvių Svetainėje, 287 Irving Ave. „We Are From Kronstadt“, „Road To Life“ ir „Soviet Elections to the New Congress.“ Taigi Lawrence'io žmonėms gera proga pamatyti šiuos paveikslus. Ivyks sekmadienį, 30 d. spalių, 3 val. po pietų. Įžanga 30c. Prašome visų skaitlingai dalyvauti. — Kom. (252-253)

WORCESTER, MASS.

Šėštadienį, spalių 29 d., Olympia Parke, vakare, įvyks Aido Choro Haloween Dance-Sokiai. Čia gausite skanių gėrimų ir užkandžių. Prašome visus ateiti ir paremti chorą. Choroistai-Rengėjai. (252-253)

CLIFFSIDE, N. J.

ALDLD 77 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių 30 d., 1 val. p. p. pas G. Stasiukaitį, 420 Morningside Ave. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, gausite naują knygą „Okanos.“ Tarsimės apie „Laisvės“ vaju ir kitus svarbius dalykus. — Org. — G. S. (252-253)

NEWARK, N. J.

LDS 5 kp. susirinkimas įvyks 28 d. spalių, 7:30 v. v. Jurginėj Svet., 180 New York Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes jau aplaikėm naują knygą „Okanos“ ir bus išdalinta. Kurie dar neužsimokėję už 1938 m., tai pasiskubinkite, gausite naują knygą. — Sekr. (251-252)

LEWISTON-AUBURN, ME.

ALDLD 31 kp. susirinkimas įvyks spalių 29 d., 7 val. vak. pas drg. J. Krapavicką. Visi nariai būkite, nes yra svarbių dalykų aptarti. Knyga „Okanos“ bus dalinama nariam. — Sekr. A. Kaulakis. (251-252)

WORCESTER, MASS.

Komunistų Partijos Bankietas įvyks 30 d. spalių, Olympia Parke. Programos prasidės 4 val. vak. Kalbės Otis Hood, kandidatas į gubernatorių ant komunistų tiketo Mass. valst. ir drg. Phil. Frankfeld, gen. Mass. valst. K. P. sek. Visus prašome skaitlingai dalyvauti ir paremti K. P. rinkimų vaju. Įžanga 50c. (251-253)

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks spalių 27 d., 7 v. v. Darb. Svet., E. 79th St. Vėlos narės būkite susirinkime, atsiveskite ir naujų narių, auginkim mūsų klubą, išpildykim mūsų užbręžtą planą, kad iki metų turėtum 100 narių. — Org. (251-252)

CLEVELAND, OHIO

Teatras ir Sokiai. „Tėvo Vestuvės“, 3-jų aktų drama. Rengia Am. Lietuvių Klubas. Sekmadienį, 30 d. spalių, Pradžia 4 val. p. p. Liet. Svet., 6835 Superior Ave. Taipgi bus sulošta vieno akto komedija „Čigonė.“ Po vaidinimo bus šokiai — maskų balius. Už gražiausią ar natvniausią apsidėmą yra paskirtos 3 pinigškos dovanos. Bilietas iš anksto 25c prie durų 30c. Vien tik šokiams 25c. — Rengimo Kom. (251-252)

PHILADELPHIA, PA.

Šėštadienį, 29 d. spalių bus labai gražus koncertas ir šokiai naujai Ispanijos kvietimui, Labor Educational Center, 415 S. 19th St., 8v. v. Bus rodomi paveikslai, turėsimės tarptautiškais valgius pagamintus, dainuos 6 chorai, Lietuvių Merginų grupė ir šoks lietuviški šokių grupė vadovaujant N. Statkeviciui. Turėsimės gerą orkestrą šokiams. Dalyvaukite visi. (251-253)

HILLSIDE, N. J.

Turkų Vakariene ALDLD 17 kp. susirinkimas įvyks šėštadienį, spalių 29 d., 7:30 v. v. LDS kambaryuose, 9½ E. Center St. Visi nariai dalyvaukite, nes gausite naują knygą „Okanos.“ Kurie dar neužsimokėję už šiuos metus ateikite ir užsimokėkite, taipgi atsiveskite ir naujų narių. (251-253)

SHENANDOAH, PA.

ALDLD 17 kp. susirinkimas įvyks šėštadienį, spalių 29 d., 7:30 v. v. LDS kambaryuose, 9½ E. Center St. Visi nariai dalyvaukite, nes gausite naują knygą „Okanos.“ Kurie dar neužsimokėję už šiuos metus ateikite ir užsimokėkite, taipgi atsiveskite ir naujų narių. (251-253)

BRIDGEPORT, CONN.

Labai svarbias prakalbas, rengia Liet. Priekšmanis Kom. perktadienį, spalių 28 d., 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 v. v. Kalbės A. Bimba, „Laisvės“ redaktorius iš Brooklyn apie dabartinę padėtį Lietuvos ir abelnei svarbius dienos klausimus. Geistina, kad visi dalyvaujami ir savo draugus atsivestumėt. Įžanga dovanai. — Kom. (251-253)

SHENANDOAH, PA.

Lietuvių Demokratų Klubas rengia prakalbas, sekmadienį, spalių 30 d., 2-ą val. po pietų, Sweets Svet., Main ir Lloyd St. Kalbės drg. Gaišinas iš Brooklyn. Visi lietuvių ir lietuvių vietos ir iš apylinkės miestukų yra kviečiami atsilankyti į šias prakalbas. Įžanga veltui. — Kom. (251-253)

NAUJIENA DEL VISU

PARANKIOJE VIETOJE, ir PUİKIAI ĮRENGTAS

RESTAURANTAS

Čia gausite kopūstų, blynų, dešrų, ir kitų skanumynų. Visas maistas geriausios rūšies.

KAINOS ŽEMOS

RYTAIS SKANIAUSIA KAVA VIŠOJE APIELINKĖJE

JOSEPH AZYS

520 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. corner Union Avenue

WORCESTER, MASS.

Draugės ir Draugai.—Dailės mylėtojai ir Aido Choro simpatikai, Aido choras turės susirinkimą spalių 26 d., 29 Endicott St., 7:45 v. v. ir prašo visų dalyvaut. — Aido Choro Komisija. (250-251)

WORCESTER, MASS.

TDA 13 kp. susirinkimas įvyks spalių 25 d., 8 val. vak. 29 Endicott St. Visi nariai būkite susirinkime, nes turime labai daug reikalų apsvaistyti. Taipgi turi būtinal pasimokėti duokles. Prašome atsivesti naujų narių. — P. B. (249-250)

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho Lietuvių Dramatiškos Grupės susirinkimas įvyks spalių 25 d. kaip 8 val. vak. pas D. P. Lekavičius, 1217 Beaver Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. Visi nariai būkite, nes yra labai svarbių dalykų aptarti, todėl dalyvaukite skaitlingai. Jau antrą kartą šaukiame susirinkimą, o jūs nariai nesusirenkate. Nepamirškite laiko. (249-250)

CHARLES UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas
Gral Patyrė Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telephone: EVERgreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoją ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsand automobilius ir karietes veselionoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR ir GRILL

Gaminam Valgius Amerikoniško ir Lietuviško Stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynu ir gero alaus.
Joseph Zeidat
Savininkas
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

CHRONISKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS IR NERVU LIGOS GYDOMOS, BENDRAS SILPNUMAS, ŽARNŲ IR SKILVIO LIGOS, HEMORROIDAI ir kiti MESLAŽARNES NESVEIKUMAI varginantieji skausmai ir nepatogumai, INKSTŲ, POSLES ligos ir kitos staigos ir chroniškos ligos VYRŲ ir MOTE- RŲ gydomos su patenkinamomis ir greitomis pasekmėmis. Jeigu turite koki nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manges su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išsiskinta.
X-Spinduliai, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai Atliekami
Už Nebrangų Atlyginimą
ISTYRIMAS VELITUI
DR. ZINS
Išsisteigęs per 25 Metus
110 East 16 St. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

Svarbi Knygutė Su Patarimais Kaip Patapti Piliečiu

Anglų kalboje yra išleista labai svarbi knygutė su nurodymais, kas reikalinga žinot, norint patapti Jungtinių Valstijų piliečiu.

Duodama paaškinimai, kaip gali patapti piliečiais tie, kurie yra atvykę į šią šalį dar prieš 1922 metus ir neat-simina laivo vardo, atvykimo dienos ir kitų reikalingų informacijų.

Duodama paaškinimai, kaip yra su pilietyste, kada apsiaveda ne pilietis vyras ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės pilietė moteriškė su nepilietiu vyru.

Informacijos, ką reikia daryti, kada pameta ar kokių nors būdu sunaikina pirmas ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės popierių bei liūdių.

Brošiura Yra Anglų Kalboje Užvardinta

HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES

Ją išleido Foreign Language Information Service, Inc.

JĄ GALITE GAUTI IŠ "LAISVĖS"

Knygutė 64 puslapių, kaina 25c.

Mokestį galite prisiųsti 3c ai. 5c U. S. A. pašto ženkleliai-stamps.

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Humboldt 2-7964

Dr. J. J. Kaškiaučius

530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street

Tel. Triangle 5-3622

Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 8-7179

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestučių, kitokių grupių ir pavienių.

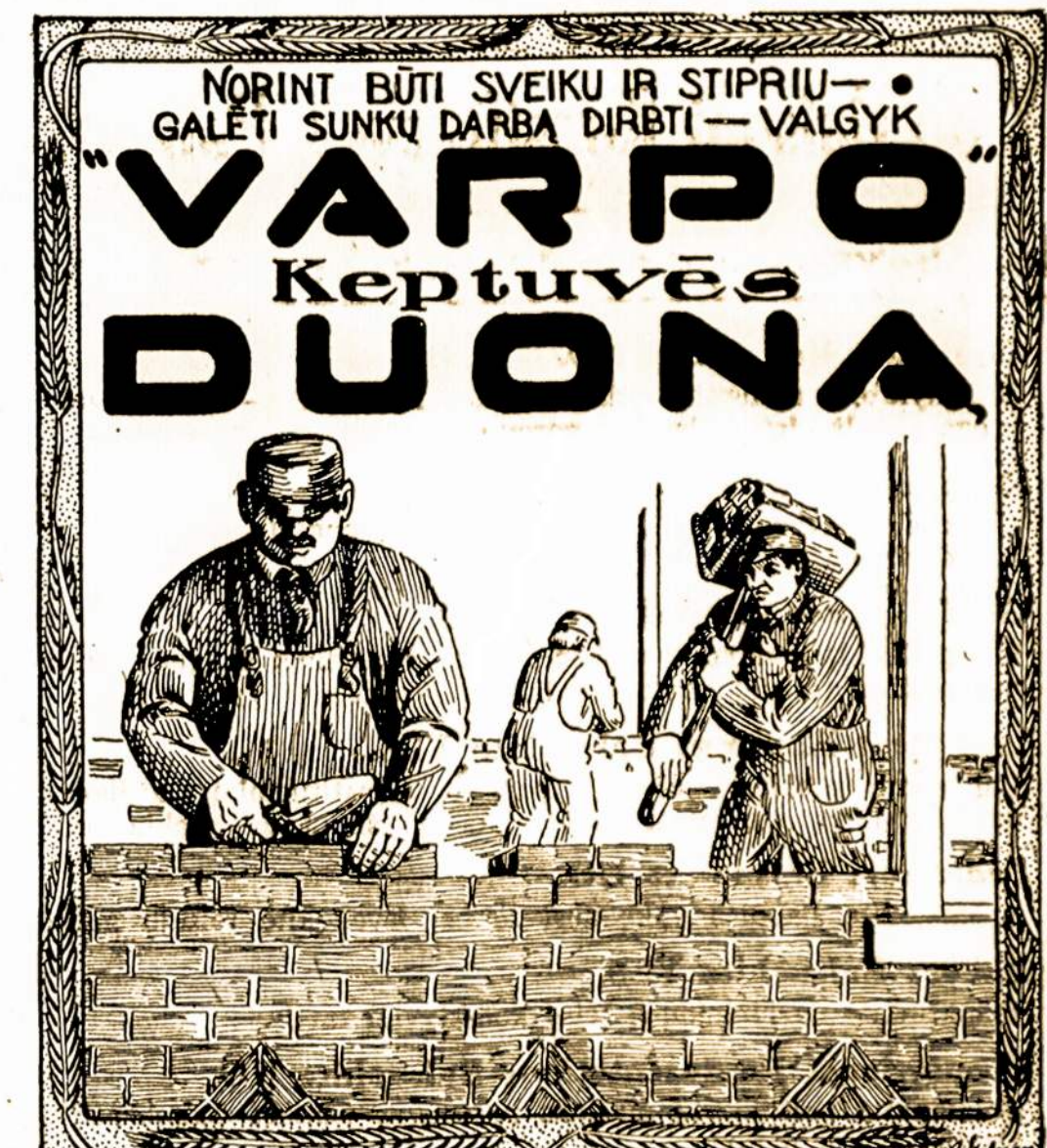
Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžių, kokių pa-greidaujama. Taipogi atmaliovoju įvaizium spalvoms.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 6-6191

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvės ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, sen-vičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls. Sluostame duoną per pašta į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Darbiečių Kandidatai Kings Apskirtyje

Amerikos Darbo Partija, Brooklyne, Kings Apskirtyje (County) turi penkis kandidatus.

I kongresmanus iš 14-to Assembly Distrikto, kuriame randasi ir "Laisvė", kandiduoja August Claessens. Septintam distrikte — Bernard Reswick; 8-me—Dorothy Bellanca.

Mrs. Bellanca taip pat eina republikonų, fusionistų ir progressyvių partijų tikėtai.

I New Yorko Valstijos Senatą nuo 11-to distrikto kandidatuoja Irving C. Velson.

Louis Waldman yra kandidatu į apskrįčio teisėjus.

Valstijine skale, darbiečiai turi ant savo tiketo Herbert H. Lehmaną ir gubernatoriaus, Charles Poletti leitenanto gubernatoriaus vietai, Robert Wagner ir James Mead į Jungtinių Valstijų Senatą.

Drg. Andriuskevičienė Vis Dar Serga

Šiomis dienomis teko aplankyti draugę Elena Andriuskevičienę. Jinai guli lovoje jau trečia savaitė. Randasi namie, 378 Hooper St. Ligonės spėkos gal ir mažai didesnės, bet ūpas pakilęs, sako, pranešus "Laisvėje", daug klubičių ir kitų draugų atklankė.

Galutinam pasveikimui jai reikalingas ilgas, pamatinis gydymas. Doktorai sako, kad atatinamo, stipraus kraujo perleidimas padėtų. Tačiau visa tai reikalauja daug lėšų. Ir paties kraujo gavimas yra problema—turtingas nusiperka, paprastam darbo žmogui nusipirkti neįgalima, reikia jis gauti dovanai arba kęsti ilga nesveikata.

A.s.

ATSPRAŠOME

Garsinant LDS jaunuolių vakarą pereiną šeštadienį įsi-briovė klaida, LDS Seimo ir Jaunimo Olimpiados judžių traukėjas Česteris Kent-Kvietinskas pavadinta Kenstavi-čium. Atsiprašome draugą Chester Kent-Kvietinską už šį nemalonų įvykį.

"L." Viet. Žinių Ved.

Kaip Balsuot Konstitucines Pataisas

Balsuokite YES už 4, 6, 8, 9; balsuokite NO prieš visas kitas

- 1: Omnibus: Balsuokite NO.**
Sulaikykite turtingųjų išsiskukinėjimą nuo taksų—duokite valdžiai progą sukelti pinigų liaudies gerovei.
- 2: Reapportionment: Balsuokite NO.**
Duokite kiekvienam balsui lygią vertę; išvengkite mažumos galios ant didžiumos.
- 3: Grade Crossings: Balsuokite NO.**
Lai gelžkelių kompanijos užsima už pravedimą saugių skerskelių per gelžkelių; neleiskite tas lėšas užkrauti ant gyventojų.
- 4: Low Rent Housing: Balsuokite YES.**
Lai namų problema būna pripažinta konstituciniai; atliuosuokit valstijos ir miestų suvaržytas rankas išrišimui tos problemos.
- 5: Judiciary: Balsuokite NO.**
Apsaugokite liaudies valdymo teises; išvengkite teisėjų galios.
- 6: Labor: Balsuokite YES.**
Pripažinkite darbininkams teisę kolektyviai tartis.
- 7: Proportional Representation: Balsuokite NO.**
Sulaikykite politikierių mašinos pastangas užmušt demokratiškiau-sią balsavimų metodą.
- 8: Social Welfare: Balsuokite YES.**
Duokite valstijai galimybę apsaugot liaudies sveikatą ir gerovę.
- 9: Transit: Balsuokite YES.**
Duokite galimybę miestui paimt į savo rankas visas greitojo susisiekimo linijas New Yorke.

Viršuje paduota visi devyni punktai New Yorko valstijos konstitucijos pataisų angliskai, taip, kaip jie bus paduoti balsavimams. Išsikirpkite, kad patys atsimintumėt ir kitiems patartumėt, kaip balsuot. Turėkit su savim eidami balsuot.

ATEIKIT TALKON

Šią savaitę kas vakarą cina-me po stubas kalbėtis su pi-liečiais rinkimų reikalais. Kuopiečiai ir nepartiniai drau-gai-gės prašomi padėt. Atei-kite į "Laisvės" salę. Informa-cijas gausit pas J. Gasiną.

Liet. Komunistų Kuopa.

Mes Neužmirštam Savo Draugų Kovos Lauke

Draugai Ambrozaičiai su-rengė savo dukrelei Marijonai gimtadienio "surprise parę". Ji įvyko spalį 22 d., draugų Ambrozaičių namuose.

Susirinkus gražiam būreliui draugų bei draugių, prie sta-lo besilinksminant ir besikal-bant apie įvairius dalykus ir dabartinius pasaulio įvykius, štai, d. Tannis pasivelina d. Ambrozaičienės, kad būtų ga-lima tart kelis žodžius apie Ispanijos liaudies kovotojus. Drg. Ambrozaičienei sutikus, pavesta d. Pranaitienei pada-ryti įvadą.

Drg. Pranaitienė kalbėdama priminė, kad mes čia, šį vaka-rą, linksmai laiką leidžiam ir turim stalą apdėtą įvairiais gardumynais ir gėrimais, bet turim neužmiršti savo draugų, kurie jau taip senai išvykę į Ispaniją kovoti. Kiti ir gyvas-tį padėjo. O vis už mūsų, dar-bininkų reikalus. Taipgi pri-minė, kad jau yra kelios grupės sugrįžusių kovotojų. Taip-gi dar yra daug, kurių parve-žimui reikalinga pagelba, rei-kia tam darbui pinigų. Yra Ispanijai Gelbėt Komitetas, ku-ris rūpinasi sugrįžusiais drau-gais ir tais, kuriuos dar rei-kia parvežti. Ji paprašė, kad kas kiek išgali paaukotų tam reikalui.

Taipgi tarė keletą žodžių d. Tannis, primindamas, kad nors mūs ir nedidelė grupelė, tačiau jei visi ir visur tą patį darysim, mūs draugams bus didelė pagelba. Aukų su-rinkta \$4.10. Pinigai jau prid-duota Ispanijos Gelbėjimo Ko-mitetui. Aukavo šie draugai: S. Tannis \$1. Po 50 centų: K. Levanas, V. Ambros, V. Pranaitienė, J. Pranaitis. Po 25 centus: A. Schmitt, J. But-tinskas pavadinta Kenstavi-čium. Atsiprašome draugą Chester Kent-Kvietinską už šį nemalonų įvykį.

Vardu Ispanijos Gelbėjimo Komiteto, aukavusiems tariu ačiū. V. Pranaitienė.

"GERAŠIRDIS" PAKLIUVO

F. Retalatto, 25 m., teatrų choristėms būdaves, kaip jis sakydavo, "mielaširdingas," parduodaves joms gerus kaili-nius pigesnėmis kainomis, ne-gu kas kitas.

Šiomis dienomis tas "gera-daris" suimtas ir atidengta jo "geraširdybės" paslaptis. Jis nueidaves kailių krautuvėn ir pasakydaves turis pirkėją kai-liniam. Krautuvininkas tuo-jau su juo pasiūsdavo parda-vėją su glėbiu brangių prek-kių. Nuėjus viešbutin, jis prie-deskos jo paklausdaves ir at-sigrįžęs pasakydavo, kad kos-tumerka išėjus, sugestuo-da-mas telefonuot bosui, ar jie galį palaukt, o jis palaikysias kalinius. Ir palaikydaves—sau.

Lankėsi Alfred Rogers, Ką Tik Grįžęs iš Ispanijos Lietuvis Kovotojas

Pereitą antradienį lankėsi "Laisvės" ir LDS įstajose draugas Alfred Rogers, lietu-vis jaunuojis. Jis sugrįžo iš Ispanijos pereiną sekmadienį, laivu Britannic. Sykiu su juo grįžo kiti 7 veteranai. Apsi-gyveno su tėvais ir broliu, Newark.

Draugas Rogers praleido Ispanijos demokratijos gynimo nuo tarptautinio fašizmo kovo-sę, Ispanijoje, 14 mėnesių. Jau-nas, gražus vaikinys, jis nepa-sigailėjo jaunatvės smagių die-nyų neigi ko kito: apleidęs dar-bą, palikęs nerimastaujančius savisiškius ir šimtus jaunų drau-gų, išvyko paaukot viską gyny-mui demokratijos, gynymai Ispanijos liaudies nuo išveržėlių Mussolinio ir Hitlerio fašistų. Franco, sako d. Rogers, nebūtų išsilaikęs nei kelių mėnesių, jei ne užrubežių tarptautinis fa-sizmas, jo armijos, amunicija, ginklai ir gausybė šnipų.

Aišku, 14-kos mėnesių laiko-tarpiu teko daug pergventi, daug paaukauti. Jo paklausus, gal eis pasisėti, sako: "Nesi-nori. Ant laivo išbuvaus tiek dienų nieko neveikiant. Laukų taipgi mačiau valias."

Reiškia, sugrįžusiem daug il-sėtis netenka, rūpi iš naujo pradėt paliktas gyvenimas, vei-kl. Alfredas yra Liet. Darb. Susijvienijimo jaunimo kuopos narys, Newark.

Draugas Rogers karo fronte buvo keletą kartų užgautas, ta-čiau laimingai išliko nesužalo-tas, žaizdoms užtekdamų perri-šimų ir galėdaves toliau daly-vaut kovose.

Ant vietos draugai pakvietė Alfredą kalbėt Lietuvos Komu-nistų Kuopos rengiamose pra-kalbose ateinantį antradienį, lapkričio 1-mą, Piliiečių Klube. Nors jam jau 24 metai am-žiaus, drąsos taipgi pas jį ga-na, nes be drąsos juk nežitūresi mirčiai akysna, neisi į karo frontą, tačiau paprašytas kal-bėt užraudo, aiškindamasis, kad jis prakalbų niekad nesa-kęs, kaip jis kalbėsias. Drau-gai užtikrino, kad jei jis tiek papasakotų, kiek mums papa-sakėjo, tai jau būtų puiki pra-kalba.

Tuos jaunus didvyrius kar-tais sunku ir suprasti. Kovoti jie drąsūs, pasiaukauti jie ga-lėjo, bet kada prisieina kalbėt apie tuos istoriškus žygius, tai jie bevelytų kukliai nutylėti. Tačiau brooklyniečiai, sako, dės pastangas gauti jaunąjį Ro-gers savo prakalboms ateinantį antradienį.

Rep.

"Šiaudiniuose" laikraščio "News" balsavimuose pereiną trečiadienį Lehmanas turėjo 52.2 nuosimčius balsų; Dewey —47.8 nuosimčius.

LDS III Apskrįčio Reikalai

Iš Posėdžio

Pereitą sekmadienį po pietų įvyko Lietuvos Darbininkų Su-sijvienijimo Trečio Apskrįčio kuopų veikėjų-vajininkų posė-dis, Brooklyn, N. Y.

I jį buvo šaukta visos kuopos apskrįčio ribose, bet ne visos prisuntė atstovus. Nege-rai, kad tūlos kuopos nekoo-peruoja organizacijinėje veik-loje. Susirinkimas buvo šauk-tas svarbiais klausimais, kodėl nedalyvauti? Kurie dalyvavo jame, pasitenkino, nes J. Siurba, L.D.S. Centro Sekre-torius, sugabiai išaiškino teh-niškas klūtis, surištas su įra-šymu narių į LDS, ir kitus klausimus. Jo patarimais ne vienas pasinaudos, ypatingai dabar, kada eina Vaikų Sky-riaus vaju.

Visus kviečiame į vaju; kam tik laikas leidžia, stokime, įra-šykime nors po vieną vaiką į LDS iki naujų metų. Apskrį-tys duos už kiekvieno vaiko įrašymą po 25 centus, taipgi LDS Centras duos tą pačią sumą. Geras atlyginimas už naudingą pasidarbavimą.

J. E. Gužas.

Paremkime Maspethiečius

Maspetho veikėjai sako: "Mes nuvažiuojam Great Nec-kan į svečius, mes ir pas broo-klyniečius nuolatos svečiuoja-mės—jū parengimų retą kurį praleidžiam neatlanke. Todėl maspethiečiai giliai įsitikine, kad minėtų apylinkių lietuviai tikrai atvažiuos Maspethan pasisvečiuoti šį sekmadienį."

Ir tai tiesa. Tai nėra tuščias pasigyrimas. I kokį parengi-mą jūs nenueitumėt, visur ras-tumėte maspethiečių.

Maspetho veikėjai, todėl, ti-kisi, kad ir jų kaimynai atsi-mokės tuo pačiu — atsilankys Maspethan pasisvečiuot, 30 dieną spalio, New National Home, 61-60—56th Road, į rusų ir lenkų Tarptautinio Darbininkų Ordono kuopų ir ALDLD ir LDS kuopų bendrą puikų parengimą.

3:30 po pietų bus rodoma trys puikios filmos: "Motina," "Karas Chinijoje" ir "Jubilė-jinis Paradas." Po to seks šo-kiai prie Retikevičiaus orkes-tros.

Įžanga pamatyt filmas ir šokiams—45 centai; vien tik šokiams pigiau.

P. P.

Manhattan Liquor Store

Tikrai Žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likierius Reikia Pirkti Patikimąj Krautuvėj

Manhattan Liquor Store
Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e.

SPECIALIAI GERAS PIRKINYS
Philadelphia Rye
Bottled in Bond 4 metų senumo, 100 proof
\$2.49 kv. \$1.29 pt.
reguliarė kalna \$3.39 regularė kalna \$1.75
Didžiausias pasirinkimas visokių rūšių gėrimų.

Browderis Kalbės Jamaica Arenoj

Browderis, Komunistų Par-tijos nacionalis sekretorius, kuris ką tik sugrįžo iš Euro-pos, kalbės Queens masiniame mitinge šį ketvirtadienį, spalį 27, 8 val. vakaro, Jamaica Arenoj, kuri randasi netoli BMT, taipgi 8th Avenue sub-vių Sutphin Blvd stočių. Įžan-ga 25 ir 40 centų.

Užmuše Pasiturinčią Žmoną

* Morris Gold, 46 m., 570 Westminster Road, prisipaži-nęs užmušęs savo žmoną Ju-lią Gold už tai, kad jinai pa-sakius, jog reikalauja nuo jo perskyrų. Jis jau senai neder-bes, o jinai buvusi dalininke seningam biznyje, 200 5th Ave., N. Y. Vyras jos galvą ir

PAJIEŠKOJIMAI

Kas turi vaikų prižiūrėjimui savo namuose arba duot kitur prižiūrēt, tai kreipkitės žemiau paduotu an-trišu. Aš galiu pasiimt pas save va-lkus prižiūrėjimui arba eit į stua-pas kitus. Su atlyginimu susitai-ky-sime. M. Prakevičienė, 9127 Avenue N., Brooklyn, N. Y. Tel. Skidmore 4-0048. (250-251)

SUSIRINKIMAI

NEW YORK, N. Y.

ALDLD 23 kp. susirinkimas įvyks 28 d. spalio, 8 v. v. pas drg. P. Min-gilą, 26 Avenue B, Apt. 13. Visi na-riai dalyvaukite, katrie dar neuži-mokėję duokles užsimokėkite, gau-site naują knygą "Okanos." — K. Sungaila, sekr. (251-253)

BROOKLYN

LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA

Salės dėl Balių, Koncertų, Ban-kietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturių bolių alėys.

KAINOS PRIEMAIMS

949-959 Willoughby Ave.
Tel.: Stagg 2-8872

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins

(Šalinskas)

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Lai-dotuves nepaisant kaštų. Turim puikiai įtaisytą Kopylę ir salę dėl posėdinių pietų. Teikiame nemokamai vėliausios mados automobilius.

84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
Woodhaven, L. I., N. Y.

Dr. Herman Mendlowitz

33 Metal Praktikos
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
Nuo 1-8 dieną ir nuo 7-8 vak.
NEDELIOJOMS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd Street

visą kūną sudaužęs plaktuku ir palikęs ant grindų be są-monės, kur ji išgulėjo nuo ketvirtadienio iki penktadie-nio vakaro, kada ji buvo at-rasta ir nugabenta Kings Co-

untų ligoninėn. Mirė sekma-dienio ryte, nebeatgavus są-monės.

Užprenumeruok Dienraštį
"Laisvę" Savo Draugams

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pui-kūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršie-na; gaspadoriškai nuverti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pienuškių valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Office Phone
EVergreen 8-1090

Inside Phone
EVergreen 4-6485

F L U S H I N G

Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c, day & night, Saturday night 75c

Special Rates per Week

LADIES' DAYS

Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents

GENTS' DAYS

Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

Mateušas Simonavičius

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ISTAIGA

Vietos ir impor-tuotos degtinės ir v y n a i, geriausiu bravorų alus ir Elius. Kada būsi-te Brooklyne, už-eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėlionis atdara nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevaterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

NOTARY PUBLIC

Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandų, kreipkitės pas mus, patarnau-mas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ
(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieroos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661